

Gazi Hz. refakatlerindeki zevat ile birlikte Bornovada

Gazi Hz. Foçada

Reisicumhur Hz. vapurdan Izmir'e çıkarken

Radosta Rumlarla İtalyanlar arasında hadiseler oldu

Limana uğruyan bir vapurdan karaya iki efzon neferinin çıkması üzerine büyük nümayişler yapıldı

Yunan gazetelerinin on iki adadan aldıkları malumata göre bu adalarda yerli rumlarla İtalyanlar arasındaki vaziyet pek gergindir. Yunan istiklâl bayramı gününde, İtalyanların rumları Neohori kilisesinde yapılan ruhanî ayine iştirak etmelerini menetmeleri yüzünden Radosta kargaşalıklar çıkmıştır.

Yasağa rağmen Rados rumları, bir çok alaylar tertip etmişler ve sokakları dolaşarak «yaşasın İttihat» diye bağırıyorlardı.

O gün Radostaki İtalyan memurları, Yunan tabiiyetinde olmanın rumların hattâ çocukların bile Neohori kilisesine girmelerini menetmişlerdir. Rumlar, ruhanî ayinden sonra Radostaki Yunan

konşoloshanesinin önünde toplanmışlar ve nümayişler yapmışlardır. İtalyanlar, bir çok kimseleri yakalamışlar, bunlardan birini Meis adasına nefyetmişlerdir.

Rados rumları, hislerini izhar etmek için bir kaç gün sonra yeni bir fırsat bulmuşlardır. 30 martta rum hacilerini Kudüseye götürmekte olan Yunan bandıralı Attiki vapuru, Rados rıhtımına yanaşmıştır. Yolcular arasında bulunan iki Yunan efzon neferi, resmî elbiselerle karaya çıkmışlardır. Bu efzon neferleri, Rados sokaklarında pek hararetle tezahüratla karşılanmışlardır. Rumlar, mütemadiyen Yunanistanı alkışlıyordu. İtalyanlar, bu tezahürata daha şiddetli tedbir almakla mukabele etmişlerdir.

İtalya gazeteleri Türkiye lehinde yazıyorlar

Roma gazeteleri, son günlerde Türkiye - İtalya dostluğu lehinde neşriyatta bulunuyorlar.

İki hükümet arasında ticaret itilafının akti münasebetile yapılan bu neşriyat, siyaset sahasında esasen mevcut samimî dostluğun ticaret sahasındaki çalışma birliği ile kuvvet bulacağını teyit ediyor. Ezcümle *Messaggero* gazetesi, iki memleket arasındaki bu iyi münasebetlerin kuvvetlenmesi, Romada Başvekil ile Türkiye devlet adamları arasındaki konuşmaların neticesi olduğunu yazıyor, ve bu mülakatlar esnasında, yakın şark ile Akdeniz müvazenesinin temini için Roma ile Ankara arasında ahenktar ve müsbet bir teşriki mesainin esaslı ehemmiyetini tebarüz ettiriyor, diyor ki:

«İtalya ile Türkiyenin menfaatleri birbirine zıt değildir. Bilakis, her iki memleketin, deniz nakliyatı ve ticari mübadele sahasında birlikte çalışmaları lehinde çok sebepler vardır.»

İtalya gazeteleri, Türkiye lehindeki İtalya politikasının açık ve samimî olduğunu da yazıyorlar.

[Akşam — Türkiye politikasının da, bütün hakikî dostlarına karşı ne derece açık ve merdane olduğunu ilâve ve lüzum görmeyiz. Türkiyenin, Akdenizin şarkında sulhün muhafazası için İtalya ile samimî teşriki mesaiye daima hazır olduğunu siyasi ricalimiz nutuklarında her zaman sarahatle ifade etmişlerdir.]

Gizli nüfus

Şimdiye kadar 1,369,091 kişi kaydedildi

Ankara 13 (Hususi) — Gizli nüfusların kaydına başlandığı ikinciteşrin tarihinden 11 Nisana kadar kaydedilen mektum nüfus 1,369,091 olmuştur. Bundan başka yine gizli kalmış 741,332 ölüm silinmiş ve 403,529 evlenme kayda geçirilmiştir.

Yeni ölçülerden istifade edenler Toptan fiat değişmedi, perakende fiatler arttı

Galip Bahtiyar bey, belediyenin bununla mücadele etmesi lâzım geldiğini söylüyor

Kilonun tatbik edildiği gündenberi perakende yiyecek fiatlerinde mühim bir yükseliş vardır. Eksker esnaf, evvelce okkayle satıldığı fiati, kiloya tatbik etmektedir. Bundan dolayı sık sık şikâyet sesleri yükseliyor.

Geçenlerde bu mesele, şehir meclisinde görüşülmüş, âzadan Galip Bahtiyar bey ve arkadaşları verdikleri bir takrirden bu gayri tabii fiat yükselmesinin önüne geçilmesini istemişlerdir.

Takriri veren zat ile görüştük. Bunların yaptıkları hesaplara göre, vasatî olarak süt fiatinde üç kuruş bir yükseliş görülmektedir. Geçen sene sütün okkasi 20 kuruş satıldığı halde bu sene süt kilo ile aynı fiate satılmaktadır.

Et fiati de böyledir. Vasatî bir hesaba göre et, kiloyla 5 kuruş fazladır. Zeytinde 3, peynirde 4 kuruş, kömürde 50 para fazla bir fark vardır. Yoğurdun okkasi

Galip Bahtiyar bey geçen sene 20-25 kuruştur. Bu sene kilosu 20-25 kuruştur.

Bu mesele hakkında Galip Bahtiyar bey bir muharririmize demiştir ki:

[Devami 2 inci sahifede]

Cumartesi karikatürleri: 19

Bohuraç — Hiç unutmam, gençliğimde bir defa çılgınca âşık oluyordum!...
Salamon — Ne oldu, kız başkasına mı kaçtı?
Bohuraç — Hayır!.. Babası iflâs etti!..

Bilmeden kuduz ineğin etini, beynini yemişler!

Eskişehir 12 (Hususi) — Eskişehirde tâbi Mihalççık kazasında çok garip bir vaka olmuştur.

Mihalççığın Habeşören çiftliğinin sahibi Akif efendi, hasta olan ineğini Mihalççığa götürerek kasap Halil efendiye satar. Kasap Halil efendi de hasta hayvanı kesmek için mezbahaya götürmek üzere yola çıkar.

Inek mahalle aralarından geçerken sağa sola saldırmaya ve acı acı bağırmağa başlar. İneğin bu hali karşısında Halil efendi ne yapacağını şaşırır. Etrafa halk toplanır.

Tam bu sırada Halil efendinin iki arkadaşı, Tefvik ve Mehmet efendiler gelirler. Bu vaziyeti görünce ineği hemen kesmeğe karar verirler. Hayvanı organlarla bağlayıp yatırarak keserler ve etini de biriken halka, bilhassa o gün Mihalççığın pazarı olduğundan gelen köylülere ucuz fiatle satmağa başlarlar. Pek az bir zaman zarfında etinden eser kalmaz. Herkes dağılır.

Fakat iş bitmemiştir. Sabık muhtarlardan Ahmet efendi nü-

fus memuru Abdullah beye bu ineğin kuduz olduğunu haber verir. Halbuki Abdullah bey ineğin etinden pizola yaptırmış ve çocukları ile birlikte büyük bir iştihale yemiştir. Abdullah efendi bu haberi işitince deli gibi olur ve evinde kalan bir parça eti alınca kasap Halile koşar. Arada bir münakaşa başlar.

Bu sırada Ali ve kunduracı Ahmet efendi namındaki iki zat ta gelirler. Ali efendi de ineğin etinden yemiştir. Ahmet efendi ise hayvanın beynini kaygusuz bir halde midesine yuvarlamıştır.

Birleşen bu üç zata kuduz ineğin etinden yiyen daha beş altı kişi iltihak eder ve hep beraber belediyeye giderek şikâyet ederler. Belediye derhal tahkikat yaptırır ve ineğin hakikaten kuduz olduğu anlaşılır.

Bunun üzerine etleri toplamak üzere köylere adam çıkartılmıştır. Kuduz hayvanın etinden yiyenlerden Akif, Ahmet ve Halil efendiler tedavi olmak üzere İstanbula gitmişlerdir.

Böyle şaka olur mu?

Arkadaşına kundura çivisi yutturdu!

Zavalı genç hastaneye kaldırıldı, hayatı tehlikededir

Evvelki gün Tophnede bir vaka olmuş, iki arkadaş arasında yapılan münasebetsiz bir şaka, bir facia ile neticelenmiştir. Vaka şudur:

Tophnede Abdülbaki ve Fettah isimlerinde iki arkadaş bir kahvede otururlarken Abdülbakinin karnı acıkmış ve dükkandan ekmekle peynir alıp kahvede yemeye başlamıştır.

Yemek arasında bir aralık arkadaşları Fettah masanın üstünden Abdülbakinin ekmeğini kapıp kaçmış ve kahvenin köşesine kadar gittikten sonra tekrar ekmeği getirip masaya bırakmıştır.

Abdülbaki tekrar ekmeği alıp yediği sırada Fettah mütemadiyen kakkahalarla gülmüş, fakat Abdülbaki bu gülmeyi lâtife addederek hiç aldırış etmeden ekmeğini yemiştir.

Ertesi sabah Abdülbaki müthiş sancılar içinde yataktan kalkmış ve ızdırabından bağırmağa başlamıştır. Abdülbaki üşüyüp hastalandığını zannederek bir çok ilaçlar almışsa da sancı kesilmediği gibi bilâkis fazlalaşmıştır.

Abdülbaki vaziyetinin gittikçe fenalaştığını görünce polise müracaat etmiş ve derhal hastaneye kaldırılmıştır.

Yapılan muayenede adamcağızın bağırsağına sivri bir demir parçası saplanmış olduğu anlaşılmıştır. Bunun üzerine zabıta tahkikata başlamış ve neticede iş meydana çıkmıştır.

Bir gün evvel kahvede yemek yerken arkadaşları Fettah ekmeğini kaptığı zaman lâtife olsun diye ekmeğin içine bir kundura çivisi koymuştur. Abdülbaki de farkına varmadan ekmekle beraber bu çiviyi yutmuştur. Nihayet çivi adamcağızın bağırsağına kadar inerek saplanmış ve faciaya sebebiyet vermiştir.

Hasanede tedavi altına alınan Abdülbakinin hayatı tehlikededir. Zabıta Fettahı yakalamıştır.

Bağ meselesi

Seferihisar da bu yüzden kanlı bir kavga oldu

Seferihisar 12 (Hususî) — Burada bağ meselesinden dolayı kanlı bir kavga olmuştur. Şerif Ahmet isminde birile Nuri isminde diğer biri arasında bir bağ ihtilâfi vardır. Bu yüzden araları açıktır.

Evvelki gün bu yüzden yeniden aralarında bir kavga çıkmış ve Nuri bıçağını çekerek Ahmedî sol tarafından ve koltuk altından ağır surette yaralamıştır.

Carih derhal yakalanmıştır. Şerif Ahmedin yarası ağır ve hayatı tehlikededir. Kendisi İzmir memleket hastanesine gönderilmiştir.

Fransız bütçe açığı

Paris 13 — Fransız kabinesi bütçe açığını kapatmak için çalışmakta devam ediyor. Dört buçuk milyar açığın üç milyardan fazlası kapatılmıştır. Bir buçuk milyara yakın kısmı için tedbir alınıyor.

Bu Sabahki Telgraflar

Gazi Hz. Ayvalık ve Edremitte Reiscumhur Hz. Bergamada kıtaati teftiş ile bazı tatbikat yaptırıldılar

İzmir 13 (A.A.) — Reiscumhur Hz. bu sabah saat 8 de refakatlerinde birinci ve ikinci ordu müfettişleri Fahrettin ve İzzettin paşalarla kolordu fırka kumandanları ve İzmir valisi Kâzım paşa olduğu halde otomobile Bergamaya hareket ve saat 10,30 da Bergamaya muvasalat buyurdular. Kendilerini havadan iki tayyare filosu da takip etti.

Muvasalatlarında orada mevcut olan muhtelif kıtaati teftiş ettiler ve bazı tatbikat yaptırıldılar. Güzergâhta yollara dökülen civar köyler halkı ellerinde bayraklarla aziz halâskârını selâmlıyor, alkışlıyordu.

Bergamanın bütün halkı kendisini istikbal için şehir methalinden itibaren bütün caddeleri doldurmuşlardı. Gazi Hz. halkın hizasına gelince otomobilden indiler ve bir sevinç ve heyecan dal-

gası halinde bulunan ve ayakları altına çiçek demetleri atan Bergamaklıların arasına karıştılar. Bu suretle yaya olarak halkevini teşrif ettiler. Burada bir müddet istirahat ettikten sonra şehir civarındaki Eskulap harabesini ziyaret ve asarı atıkayı alâka ile tetkik buyurdular. Verilen izahatı dinlediler. Tekrar halkevine avdet ederek öğle yemeğini yediler.

Yemektan sonra halkın aynı coşkun ve harareti tezahüratı içinde dikili istikametinde saat 14 te yollarına devam ettiler.

Ankara 13 (A.A.) — Reiscumhur Hz. 14,45 te Dikiliye geldiler. Dikili gayet güzel süslenmişti. Halk şehrin methalinden itibaren caddeleri doldurmuştu. Gazi Hz. burada da halkın hizasına gelince otomobilden indiler ve büyük tezahürat arasında yaya olarak Gençlik birliğine gittiler.

Orada bir müddet kaldılar ve Dikililerle temas ettikten sonra coşkun halkın arasından geçip Ayvalığa hareket buyurdular.

Ayvalıkta da yapılan istikbal pek muntazam ve muhteşem oldu. Şehir baştan başa donanmış, muhtelif taklar yapılmıştı. Erkek, kadın ve çocuk şehir halkı kâmilan caddeleri geçilemeyecek kadar doldurmuştu. Gazi Hz. şehrin methalinde otomobilden indiler, her taraftan alkış tufanı koptu. Halkın heyecanı zaptedilmez bir hale gelmişti.

Reiscumhur Hz. bu coşkun sevgi havası içinde uzun müddet yaya yürüdüler, ondan sonra otomobile Çam tepesine çıktılar. Oradan avdetinde cumhuriyet halk fırkası binasındaki çayda bulundular. 19,30 da Edremit istikametinde yollarına devam etmişlerdir.

Kereste takası

Suiistimal tahkikatı son safhaya geldi

Ankara 13 (Telefon) — Muhtelif eşhas tarafından İstanbulda yapılan kereste takası suiistimali tahkikatı son safhaya gelmiştir. Tetkik işi bitmiştir.

Gümrük müfettişleri buradan giden ziraat ve iktisat vekâleti müfettişleriyle teşriki mesai (edererek tahkikatı ilerletmektedirler. Suiistimal, beyanname ile ihracat manifestoları üzerinde yapılmıştır. Tahkikatın şimdiki kadar verdiği neticeye göre suiistimal yüz binlerce lirayı aşmıştır.

Misafirimiz geliyor

Yugoslavya hariciye nazırı cuma günü İstanbulda olacak

Belgrat sefirimiz Haydar bey dün Belgrattan gelmiş ve Ankara'ya hareket etmiştir. Belgrat sefirimizin gelişi Yugoslavya hariciye nazırı M. Yevtiçin seyahat ile alakadardır. M. Yevtiç 20 nisan da İstanbulda bulunacaktır. Aynı zamanda 30-40 kişilik Yugoslav mebus heyeti de gelecektir. Bundan başka Romanya yolu ile Yugoslavyadan bir seyyah kafilesi gelmesi de bekleniyor.

Âkil Muhtar beyin konferansı

Doktor Âkil Muhtar bey dün halkevinde «zevk ve elem» mevzuu etrafında sualli cevaplı bir konferans vermiştir.

Konferanstan sonra udi Sedat, tamburî Dürrü beylerle Cennet hanım tarafından bir konser verilmiştir. Çünkü toplantı fevkalâde kalabalık olmuştur.

Danzigde komünist nümayişi

Danzig 13 — Burada komünistler bir nümayiş yapmışlardır. Nümayişçilerin başında bir kadın komünist mebus bulunuyordu. Polis nümayişçileri dağıtmıştır.

İnsull İzmirde vasil oldu

Doğruca Amerikan vapuruna sevk edildi

İzmir 13 (Hususî) — Müflis banker İnsull bugün buraya geldi. Bankerin bindiği vapur gece saat iki buçukta Bandırmaya vasil olmuştur. Banker bu aralık uyanmış, kamarasının penceresinden şehrin gece manzarasını seyretmiştir. İnsull sabaha kadar uyuyamamıştır.

Banker yolda Şikago darülfünununda okumuş olan Bahkesir kız orta mektebi İngilizce muallimi Feriha hanım ile tanışmış, bu hanımla görüşmüştür. Ecnebi gazetecilere beyanatta bulunmamıştır.

İnsull trenin hareketine kırk dakika kala vapurdan çıkmıştır. Bu sırada eşyalarını birer birer saymıştır. Kendisi birinci mevki bir kompartimana binmiştir.

Tren öğle üzeri Balıkesire vasil olmuş, banker trenden inerek büfeye gitmiştir. Yemektan sonra bir müddet lokanta önünde hava almıştır.

Tren saat yirmide İzmirde vasil oldu. İstasyonda emniyet müdürü, Amerika konsolosu, vapur acentası vardı. Müflis banker bir arabaya binerek pasaport iskelesine götürüldü. Oradan motörle Amerikan vapuruna sevk edildi.

İzmirde üç katil yakalandı

Bunlar bir tütüncüyü uykuda boğarak öldürdüler

Aydının Karacaahmet mahallesinde tütüncü Mehmt oğlu Topal Mehmedî uykuda iken boğarak öldürmekle maznun ve hali firarda bulunan Beyşehirli Hüseyin oğlu Hasan ve Karacasu kazasından Mustafa oğlu marangoz İbrahim ile Uluburlu Ahmet İzmirde yakalanmışlardır.

Suçlular, haklarında tanzim edilen tahkikat evrakile Aydına sevk edilmişlerdir.

Anne katili

Jandarma tarafından ormanda yakalandı

Gireson 13 — Bundan bir müddet evvel Mehmet isminde bir adam Tireboluda annesini öldürmüştü.

Mehmet bundan sonra yanına külliyyetli miktarda kurşun ve iki silâh alarak ormana kaçmıştı. Bir türlü yakalanamıyordu.

Bu adam ormanda Emin Çavuş isminde bir jandarmamıza rasgelmiştir. Katil jandarmanın üzerine ateş etmiştir. Uzun bir müsademedden sonra Emin Çavuş katili yakalamıştır.

Japon bahriyelileri

Dün şehri gezdiler, Tokatliyanda bir çay verildi

Limanımızda bulunan Japon gemileri zabitan ve efradı dün şehri gezmişlerdir. Bu arada bir çok camileri ziyaret etmişlerdir.

Öğleden sonra Japon sefiri tarafından Tokatliyan otelinde bir çay ziyafeti verilmiştir.

Dün akşam saat sekizde dağ ve kıy sporları klübünde Japon misafirler tarafından Japon tarzında bazı iskrim oyunları yapılmıştır.

Bu oyunlar klüpte bulunan sporcular ve bilhassa iskrim meraklıları tarafından takdir ile karşılanmıştır.

Reiscumhur Hz. seyahatte olduğundan Ankaraya giden Japon amiralini meclis reisi ve başvekil kabul edeceklerdir.

Prens Bibesko Konyada

Konya 13 (A.A.) — Beynelmillel tayyare federasyonu reisi prens Bibesko bu sabah saat 6 da şehrimizden hareket etmiştir. Tayyareci gelişinde olduğu gibi kalabalık bir heyet tarafından uğurlanmıştır.

Muhiddin bey

Vali ve belediye reisi Muhiddin bey Ankarada vekâletlerle temasa devam ediyor. Muhiddin bey daha bir kaç gün Ankarada kalacaktır.

Yeni ölçüler

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

— Yeni ölçüler tatbik edilmektedir. Fakat mesele ölçüleri kontrol etmekte değildir. Yeni ölçü üzerine bir fiat değişikliği olmuştur. Esnaf olka fiatını kiloya tatbik etmektedir, bu muhakkaktır. Takrirden, günlerce yapılan tetkikat neticesinde, vasatî fiat farklarını bildirdim.

Halbuki toptan fiatlerde değişiklik yoktur. Bazı mallar üzerindeki stokların geçen seneye nazaran fazla olduğunu da öğrendik. Yani fiatleri arttıracak, ortada iktisadî bir hadise olmamıştır. Hadise dediğim gibi, esnafın ihtikârıdır.»

Buna nasıl çare bulunabilir?

Galip Bahtiyar bey bunu da şu suretle izah ediyor:

«— En doğrusu perakende fiatleri ilân etmektir. Bu da belediye düşen bir vazifedir. Fiatlerin semtlere göre değişeceği iddiası doğru değildir. Dükkân kirası pahalı olan esnaf, umumî masraflarını ileri sürerek şehir için umumî bir fiat listesi olamayacağını iddia edebilirler. Fakat bu gibi esnafın da cirosu fazla olur.»

Beyhude telaş

Kuduz zannile köpeğe ateş ederken kadın yaralandı

Adana 13 — Geçen gün burada Güneşli mahallede birdenbire — Yetişin kuduz... Sesleri yükselmiştir.

Bunun üzerine mahalle halkı ellerinde saçma tüfekleri olduğu halde dışarıya fırlamışlar ve bir köpeğin kaçtığı görerek arkasından ateş etmişlerdir.

Bu çıkan saçmalardan bir kaç o esnada oradan geçen Hüsnü hanıma gelmiş ve sağ memesinden girerek içeride kamıştır.

Genç kadın ağır yaralı olduğu halde hastaneye kaldırılmıştır. Sonradan köpeğin de kuduz olmadığı bir şeyden ürkererek kaçtığı anlaşılmıştır.

Talebe birliği

Dün altı aylık kongre yapıldı

Millî Türk talebe birliği dün altı aylık kongresini yapmıştır. Kongrede âza tarafından idare heyetinin işleri tenkit edilmiş ve uzun bir münakaşadan sonra idare heyeti istifa etmiştir.

Birlik âzası münakaşa esnasında bilhassa Razgrat hadisesi yüzünden muhakeme altına alınan üniversitelilerle birliğin hiç alakadar olmadığını, bundan başka kooperatif işlerinin de iyi idare edilmediğini söylemişler ve bir çok izahat vermişlerdir.

Münakaşalı görüşmeler neticesinde istifa eden eski heyeti idare gene yeniden ihtihap edilmişlerdir.

Etfal hastahanesi

Şişli Etfal hastahanesinden Beşiktaş fulya tarlasına akan lağımardan bir kısmı kapatılmıştır. Hastahananın içindeki yolların da asfalt olarak inşasına başlanmıştır.

Yangın başlangıcı

Balatta haham Mikado efendinin evinin mutfağında dün akşam yangın çıkmış ve mutfakla evin bir kısmı yandıktan sonra söndürülebilmştir. Evin ve eşyasının 1750 liraya sigortalı olduğu anlaşılmıştır. Zabıta yangının neticesiyle çıktığını tahkik ediyor.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Bekârlık vergisi

Bekârlardan vergi... Peki ama, niçin? Bir kere, her şeyden evvel şurasını aydınlatmalı. Bekâr denilince bunda kadın da erkek te dahil mi? Dahil olması pek tabii görünür.

O halde, tahhakememizi buna göre yürütelim.

Bekârlığın vergiye tâbi tutulması meselesinde en evvel verginin gayesini ortaya koymak lâzım.

Bekârlık bir kâr, bir kazanç, bir menfaat midir? Bekârlık vergisi bir nevi kazanç vergisi mahiyetinde mi olacaktır?

Yoksa bekârlık cemiyet için fena bir harekettir de cemiyete karşı bu vaziyeti muhafaza edenler bir para cezasına mı müstahak görüleceklerdir? Yani bekârlık vergisi bir ceza mahiyetinde mi düşünülüyor?

Yoksa bekârlığın cemiyet için mazarratı göz önüne alınarak herkesi evlenmeye teşvik ve icbar etmek için mi böyle bir vergiye lüzum görülüyor?

İşte vergiye verilen bu muhtelif mahiyetlere göre mesele hakkında muhtelif mütalealar yürütmek kabil olabilir.

Bekâr bir adam nisbeten daha az gale içindedir. Ne hanımefendinin tuvaletine ne de sinema masrafına para yetiştirmek mecburiyetinde değildir. Çocukları yoktur ki onların mekteplerini, tahsillerini, bayramlıklarını, istikballerini temin etmeyi düşünsün. Onun için kazandığı paranın çoğu cebine kalır. Binaenaleyh biraz fazla vergi vermeğe tahammülü olur. O halde, gelsin bekârlık vergisi.

Bu muhakemeye karşı bekârların da itirazı kuvvetli görülebilir. Bekârların mutlaka ucuz geçinmeleri icap etmez. Hattâ bazı masrafları evlileri geçer. Bu da zaruridir.

Bundan başka asıl mühim mesele var. Bakalım her bekâr bir ev geçindirecek kadar para kazanabiliyor mu? İşte bu soru ile verginin ceza mahiyetine temas etmiş oluyoruz.

Bir adamı bir hareketinden dolayı suçlu telâkki edebilmek için o fiilde kast ve ihtiyar mevcut olmalıdır. Aile geçindiremeyecek vaziyette bulunup ta çok istediği halde evlenemiyen bir adamı kabahatli görüp kendisini para cezasına tâbi tutmak hangi adalet kaidesine uyar?

Aynı mülâhaza verginin bir teşvik mahiyetinde telâkki edilmesini de ortadan kaldırır. Bir kere de bekârlara soralım. Bakalım onların teşvike ihtiyaçları var mı? Ben

[Devamı 4 üncü sahifede]

Akşamcı

ŞEHİR HABERLERİ

Sulh yolu
Belediye ihtilâflı işleri bu suretle halledecek

Belediye ile halk arasında çıkan ihtilâflardan bir çoğu mahkemelere intikal ediyor. Bu itibar ile belediye davaları seneden seneye artıyor. Belediye vekillerinin bu davalara yetişebilmeleri bile pek müşkül oluyor.

Belediye halkın hukukunun ziyaa uğramaması, fakat işlerin de senelerce sürüncemede kalmaması için ihtilâflı işlerin sulh yolu ile halline karar vermiştir. Sulh için azami surette müsaitkârlık gösterilecek ve en son çare olarak mahkemeye gidilecektir.

Bu suretle günden güne kaba- ran dava yekûnunun azalacağı tahmin ediliyor.

Yaz hazırlığı
Belediye, toza karşı tedbir alacak

Yaz geldimi bir çok caddelerde tozdan geçmek kabil olamıyor. Bir senedenberi Terkos su miktarı arttığı için bu sene belediye büyük caddeleri ve bazı kalabalık ve ehemmiyetli sokakları sulatmağı düşünüyor.

Bundan başka bir kaç sene evvel Büyükdada tecrübe edilen bir usulün şehrin diğer bazı semtlerinde de tatbiki muvafık görülmektedir. Bu usul mucibince yollara ve yaya kaldırımların üzerine sürülen bir madde buraların toz tutmasına mani olmaktadır.

Cemal Nadirin bir muvaffakiyeti

Pariste intişar eden "Le Rire," ismindeki mizah mecmuası Fransanın en tanınmış, en çok beğenilip okunan mecmuasıdır. Bu mecmua, her nüshasına dünyanın dört bucağında çıkan karikatürlerin en iyilerini seçerek koymaktadır. Le Rire bütün dünya mizahını sahifelerine aksettirir.

31 Mart 1934 tarihli nüshasında da, gazetemizde intişar eden Cemal Nadirin bir karikatürünü iktibas etmiştir.

Cemal Nadirin bu karikatürü, bir Fransız mizah mecmuasında ilk defa intişar eden bir Türk karikatürüdür.

Yazmacı ve dokumacılar kooperatifi

Yazmacı ve dokumacılar kooperatifi toplanmış, idare heyetine Yahya, Osman, Mehmet Galip beyler seçilmişlerdir. İdare heyeti reisliğine de havlucu Hacı Recep bey getirilmiştir.

Kaçakçılar

Polis üç kaçakçı yakaladı

Beyoğlunda Merzuk ağa isminde bir adamın ötede beride kaçak çakmak ve saire satmakta olduğu haber alınarak kendisi yakalanmıştır.

Merzuk ağanın evinde yapılan araştırmada odada bir kutu içinde birkaç çakmak ve taşlar bulunmuştur. Merzuk ağa adliyeye teslim edilmiştir.

Bakırköy civarında Cevizlikte oturan Şükrü isminde bir adamın kaçak eşya sakladığı haber alınarak evinde araştırma yapılmıştır.

Bu araştırmada evde birçok sigara ve iskambil kâğıtları bulunmuştur. Şükrü de adliyeye teslim edilmiştir.

İsmail isminde bir adamın Yenice civarında dolaşarak ötekine berikine kaçak konyak satmakta olduğu zabıta tarafından haber alınmış, polisler bu şüpheli adamı takibe başlamışlardır.

Dün İsmail gene Yenice civarında duvar köşesinde birkaç kişi ile pazarlık yaparken polisler kendisini yakalayıp merkeze götürmüşlerdir.

Merkezde üzeri aranınca İsmail'in paltosunun altında büyük bir şişe kaçak Yunan konyacı bulunmuştur. Konyak müsadere edilmiş, İsmail evrakile birlikte mahkemeye verilmiştir. Bu adamın Yunan konyacı nereden aldığı tahkik ediliyor.

Yeni hâl

Ağustosun sonuna kadar inşaat bitecek

Eski Keresteciler yangın yerinde yaptırılmakta olan meyva ve sebze hâlinin bina ve rihtıma ait temel inşaatı hayli ilerlemiştir. Yakında asıl binanın inşaatına başlanacaktır.

Hâlin ağustos nihayetinde ikmal edileceği muhakkak görülüyor. Bu takdirde yeni hâl eylül ve yahut teşrinievvel iptidalarında açılacaktır. Yeni hâlin idaresi ve sebze, meyva satış ve müzayedelerinin nasıl yapılacağı hakkında o zamana kadar bir talimatname de hazırlanacaktır.

Memleketimizden Fransaya gidecek eşya

Fransa hükümeti üç aylık kontenjan listesini neşretmiştir. Listede Türkiyenin hissesine 510 kental yumurta, 2500 kental mısır 4800 kental kepek, 8000 kental bakla, 150 kental nohut ayrılmıştır. Bu seferki kontenjan listesinde Fasulye, mercimek, kuş yemi için bir yer ayrılmamıştır.

Büyük camiler
Avluları birer bahçe haline konulacak

İstanbul Evkaf müdürlüğü, son zamanlarda Sultan Ahmet ve Ayasofya camii gibi büyük camilerle ikinci derecede birçok camileri tamir ettirmiştir.

Şehrimizde daha bazı camilerin tamir edilmesi lâzım geliyor. Bu camiler tarihi ve mimari kıymetlerine göre tedricen tamir edilecektir. Tarihi kıymeti olan bu binaların avluları da güzel birer bahçe haline getirilecek ve civarları daima temiz tutulacaktır.

Şehrimize gelen seyyahların ziyaret ettikleri bu binalara gelen yolların ve civarlarının temizliği de belediye yakından alâkadar olacaktır.

Üç tavcı

Birisini kandırmağa çalışırken yakalandılar

Zabıta son günlerde gene ötede beride peyda olan ve bir çok zavallıları dolandıran tavgıların önüne geçmek üzere yeniden sıkı faaliyete başlamıştır.

Yapılan tahkikatta Kadri ve Hüseyin isimlerinde iki erkekle Fatma isminde bir kadının müştereken bir tavcı şebekesi kurup bir çok safdilleri kandırdıkları anlaşılmış ve zabıta bu açık gözleri takibe başlamıştır. Tavcıları Yenice civarında gene bir adamı kandırıp dolandırmaya çalışırken cürmü meşhut halinde yakalanmışlardır. Üç tavcı adliyeye teslim edilmişlerdir.

iki esrarkeş mahkûm oldu

Rıza ve Şeref isimlerinde iki esrarkeş Yalovadan gelen bir vapurdan çıktıkları sırada zabıta memurları kendilerinden şüphelenmişler ve ikisini de yakalayıp merkeze götürmüşlerdir. Merkezde bu iki ahpabın ellerindeki çantalar açılınca içinde esrar paketleri dolu olduğu görülmüştü. İhtisas mahkemesinde esrarkeşler mevkuften muhakeme edilmişler ve neticede ikisinin de altışar ay müddetle hapislerine karar verilmiştir. Erarkeşler 120 şer lira da para cezası vereceklerdir.

Yunanistan kuzu ithali yasağını kaldırdı

Yunanistan hükümeti, kuzu ithalâtı yasağını kaldırmıştır. İhracat ofisi, Yunan hükümetinin bu kararını alâkadar tüccara bildirmiştir.

Bir çırpıda

Takibat yapmalı

İstanbulun yazıla yazıla, çizile çizile, söylene söylene bir türlü halledilemeyen bir derdi var: Bu memlekette saatler birbirini tutmuyor!.. Tutmuyoooooor... Zorla değil ya.. Tutmuyor işte...

Dünyanın en büyük inkılabını yaptık. Lâkin şu İstanbul saatlerini düzeltmek, ayar etmek mümkün olmadı gitti...

Bir meydanın ortasına kurulmuş, kos kocaman yanlış bir saat bütün bir şehir halkı ile alay ediyor, onlara zamanlarını yanlış bildiriyor, akreplerile, ylkovanlarla, yani kaşlarla gözleriyle üstelik te aldattığı halkla alay ediyor.

Halbuki halkı kandırmak, şehir halkını aldatmak bir cürümdür. Bir gazete yanlış haber verirse hakkında takibat yapılır. Bir müessesese halkı aldatırsa kanun ensesine yapışır. Bir adam halkı kandırırsa hapsedilir.

Fakat bu İstanbul saatleri sanki esrarengiz bir masuniyetleri varmış gibi istedikleri tarzda halkı aldatırlar, kandırırlar, ve onların işlerini altüst ederek keydelerini zarara sokarlar...

Şehrin en kalabalık, en büyük meydanına kurulup halkı aldatan bir saatin bir yalancıdan, bir dolandırıcıdan, bir hilekârdan ne harkı var?.. Bu koskocaman kafalı, büyük bir direğin üstüne oturmuş hilekârların hepsi bana birer Stavisky gibi görünüyor... İstanbulun her meydanında birer Stavisky var... Bu yanlış saatleri işleten, bununla alâkadar olan bir takım müesseseler olduğu şüphesizdir. Yanlış saat işleten müesseseler hakkında - halkı kandırmak, aldatmak ve bu suretle işlerini, güçlerini berbat etmek, onları zarara sokmak - maddesinden dolayı takibata geçmeli... Başka çare yok..

Hikmet Feridun

Samsun yerli mallar sergisi

Samsunda bu ayın yirmisinde yerli mallar sergisi açılacaktır. Sergide inhisarlar müdüriyeti, Sumerbank müesseseleri birer pavyon açacaktır. Bunlardan başka hususî müesseselerden sergiye iştirak edenler pek azdır.

Hileli yağlar

Belediye, perakende olarak satılan tuzlu, tuzsuz tereyağlar hakkında bazı tedbirler almıştı. Son zamanlarda köylü kıyafetinde bir takım kadın ve erkeklerin tuzlu, tuzsuz yağ sattıkları görülmüş ve bu yağlar belediye kimyahanesinde tahlil ettirilmiştir.

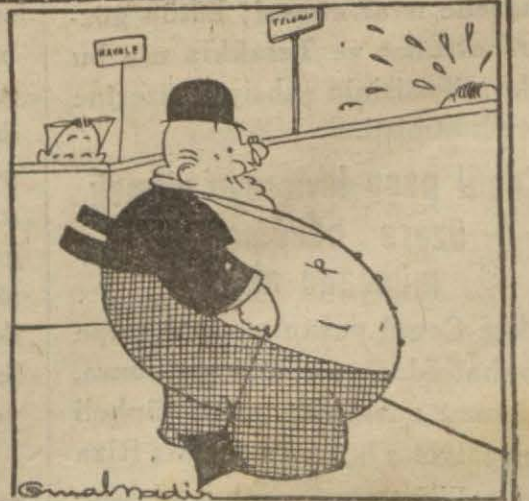
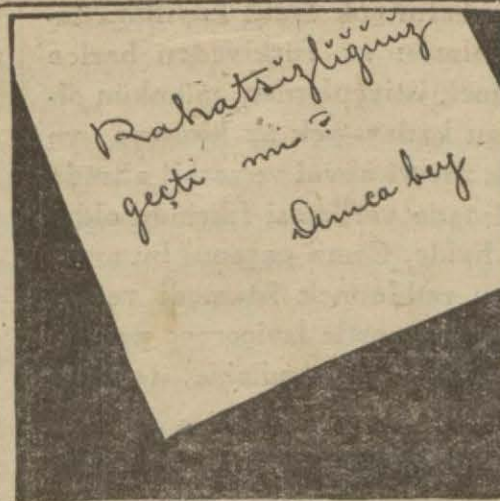
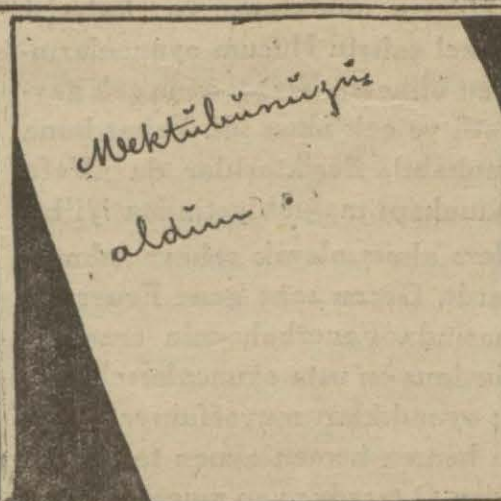
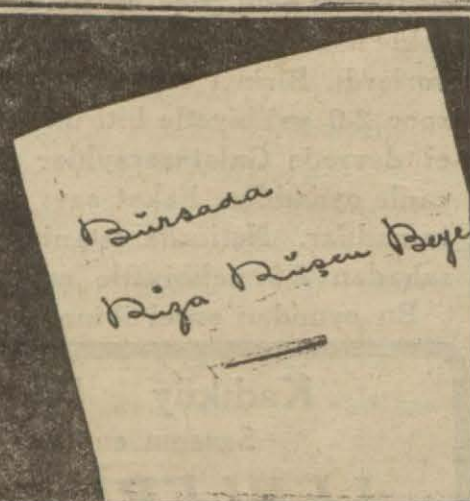
Tahlil neticesinde bu yağlardan çoğunun alelade ve hattâ mızır halitalardan olduğu anlaşmıştır. Belediye bu yağların sureti katiyede satılmaması için belediye şubelerine emir vermiştir.

Amca bey telgrafhanede !..

— İktibas ve tercüme hakkı mahfuzdur —

A. B. — Bir telgraf çekmek istiyorum memur bey, buyurun!..

Memur — Cevaplı mı çekelim Amca bey?..

A. B. — Hayır, okunaklı çekin!..

İttihat ve Terakki tarihinde esrar perdesi

Yakup Cemil niçin ve nasıl öldürüldü

Muharrir: M. R.

Harp münasebetile gerek mebusan, gerek âyan meclislerinde itiraz ve tenkit namna hiç bir söz sarfedilemediği bir zamanda Ahmet Rıza bey, hükümetin her kanun teklifini, her müracaatını vesile ittihat ediyor, hükümetin siyaseti umumiyesi hakkında en şiddetli tenkit ve muahazelerde bulunuyordu..

Hükümet, Ahmet Rıza beyi yakından takip ediyor..

Ahmet Rıza bey gibi «İttihat ve Terakki» nin eski bir müessisinin bu tarzı hareketi muhtelif tefsirlere, dedikodulara vesile veriyordu: Bazı kimseler, Ahmet Rıza beyin senelerce sadriâzam olmağı kurmuşken, meşrutiyet devrinde «İttihat ve Terakki» ile alakadar olmıyan bazı kişilerin bu mevkie geçtiği halde, bu arzusunun kendi fırka arkadaşlarınınca isaf edilmediğinden muğber olarak siyasî mesleğini değiştirdiğini iddia ediyorlar, bir takım meraklılar da meseleyi gözüktüğünden başka bir mânada izah etmenin doğru olmadığını ileri sürerek sabık meclisi mebusan reisinin bu tenkitlerinde tamamile samimi bulunduğu ve devletin harpte takip ettiği dahili ve harici siyasete, şahsî kanaatinca, muarız bulunduğundan mecliste pervasızca söz söylediği mütalâasında ısrar ediyorlardı..

Ahmet Rıza beyin esas itibarile Fransız siyaseti taraftarı olduğu ve devletin Almanlarla harbe iştirak etmesine şiddetle muarız bulunduğu için muhalefete geçtiğini iddia edenler de vardı..

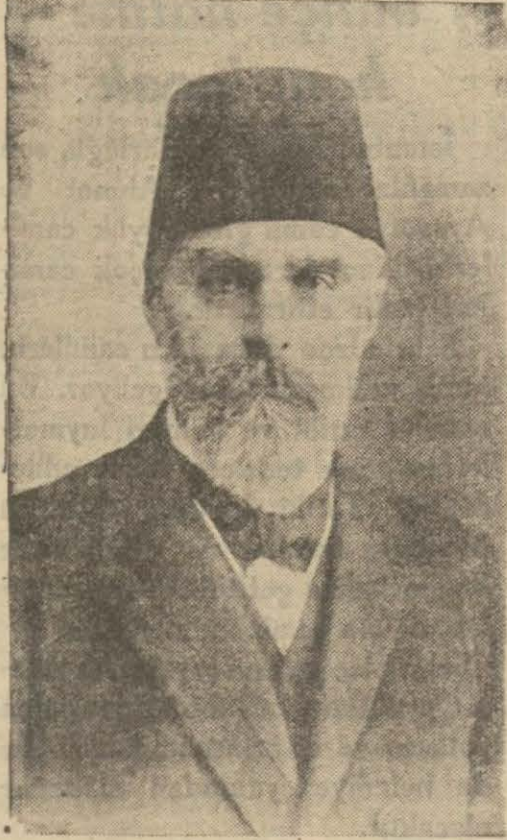
Harbin en korkunç bir zamanda ve bütün dillerin kilitlendiği o günlerde sabık meclisi mebusan reisinin âyan meclisinde eski arkadaşları aleyhindeki bu tenkitleri üzerine hükümet, Ahmet Rıza beyi yakından takip etmeğe başlamış, en küçük bir hareket ve faaliyetini gözden kaçırmak istememişti..

Meclisi âyandaki bu tenkitler, meclis zabıtlarını aynen neşreden ve devletin resmî gazetesi olan (Takvimi vekayi) den başka, hiç bir gazetede intişar etmediğinden, umumi harp senelerinde - Ahmet Rıza beyin bu tenkitlerini muhtevî bulunan (Takvimi vekayi) nüshaları müstesna olarak - devletin muhtelif sahalarında takip ettiği siyaset, hiç bir Türk muharriri tarafından hiç bir gazete ve ya kitapta tenkit edilememiştir.

Binaenaleyh, herkesin sustuğu bir devirde, Ahmet Rıza beyin mecliste tek başına hükümete karşı alenen hücum ve muahazede ısrar etmesi; bütün gözleri, «İttihat ve Terakki» nin bu eski müessisinin şahsiyeti üzerine tevcih etmişti.

Cemil paşa İsviçreye gitmek üzere hükümetten müsaade alıyor

İşte Cemil paşanın son Avrupa seyahatinden avdetinden sonra, hükümet nazarında artık şüpheli bir vaziyette bulunan Ahmet Rıza beyin sabık şehremini köşkünde sık sık ziyaret etmesi, hükümetçe ehemmiyetle tetkik edilmeğe değer bir hadise idi.

Umumi harp senelerinde «Meclisî âyan», da kendi tesis ettiği fırkanın hükümetini şiddetle tenkit eden «İttihat ve Terakki», nin ilk liderlerinden Ahmet Rıza bey

Çünkü, Fransız diplomatının bir sözünden mühlhem olarak devleti sulhe sevk etmek isteyen Cemil paşa ile ötedenberi Fransız dostu tanılan ve harp aleyhtarı vaziyetine geçen Ahmet Rıza beyin bu mütakabil münasebetleri, her ikisinin müştereken hükümete karşı menfi bir vaziyet ihzar etmekle meşgul buldukları zamanı vermiş ve bu yüzden zaten hemen hemen harbin bidayetini beri takip ve tarassut altında bulunan Ahmet Rıza beyden başka, Cemil paşanın da ahval ve hareketinin yakından takip edilmesi lüzumu hissedilmişti. Bu tarihten sonra aradan bir seneden fazla bir zaman geçmiş ve harbin aldığı şekil, yeniden menfi ve ümitsiz bir safhaya girmişti!

Çünkü 1917 senesinde artık muhtelif cephelelerdeki ordularımızda bozgunluğun ilk alâmetleri belirmiş ve itilâf devletlerinin harpten galip çıkacağına dair misaller, daha kuvvetli bir surette göze çarpmaya başlamıştı. Bu hava altında; Avrupaya - hususile bitaraf memleketlere - seyahat etmek hükümetçe daha ziyade takyit edilmişti.

İşte bu tarihlerde operatör Cemil paşa, gene İsviçreye gitmeğe karar vermişti. Bunun için her şeyden evvel müsaade almak, seyahatine bir mani ihdas edilmesini temin etmek lâzım geliyordu..

Cemil paşa, bu maksatla eski dostu sadriâzam Talât paşaya müracaat etti.

Talât paşa, Türkiye ile bitaraf memleketler arasında yapılacak seyahatin çok esaslî kayıtlara tabii olması ve Türkiyeden harice gitmek isteyenlerden, mümkün olduğu kadar, pek az kimseye ve pek zarurî ahval ve şerait altında müsaade verilmesi fikrinde olduğu halde, Cemil paşanın bu arzusunun reddetmek istemedi ve aldığı pasaportla İsviçreye geçebileceğine dair kendisine teminat verdi.

Sadriâzamdandan bu teminatı alan sabık şehremini, 1917 temuzunda, yani İstanbulda bir buçuk seneye yakın bir ikametinden sonra, tekrar yola çıktı. (Devamı var)

Dünkü maçta mevsimin seyirci rekoru kırıldı

Beşiktaş Fenerbahçeyi 1-0 mağlûp etti

Taksimde İstanbulspor Galatasaray 2-0 yendi

Senelerdenberi görmediğimiz bir seyirci kalabalığı önünde oynanan Fenerbahçe - Beşiktaş maçını beyaz siyahlılar bir golle kazandılar. Dünkü müsabakayı görmek üzere Kadıköy sahasına biriken meraklıların adedi yeni bir seyirci rekoru olsa gerek... Azami elli kuruşluk dühuliyeye ile 1500 liraya yakın hasılat yapıldığı şimdiye kadar vaki olmamış gibidir.

Bir de «bizde heves ve merak yok» diyenler var... Heyecanlı, güzel bir maç olduğu zaman nasıl merak uyandırdığını, bazı teşebbüslere girişmekten korkanlar gelip dünkü Fener sahasının halinden anlasaydılar...

Maç hakkında dünkü yazdığım tahminlerde iki takımın şansını müsavi farzettigimi söylerken, o müsavata ancak oyunun cereyanındaki hadiselerin ve âmillerin değiştirebileceğini ve maçın daha ziyade manevî elemanlarla kazanılacağını ilâve etmiştim. O yazımın bir tarafında da; vaziyete göre, en sakın ve en akli başında oynuyacak tarafın galibiyet ihtimali fazla bulunduğunu kaydetmiştim. Doğrusunu söylemek lâzım gelirse, «dünkü maçta en akıllı hareket eden rüzgâr olmuştur» demek muvafık olur. Filhalka Beşiktaşın vaziyete göre oyununu idare etmesinin en büyük âmilî, ilk devrede Fenerin önünden, ikincide de arkasından esen poyrazdır.

Kanaatımca Beşiktaş oyuncularının boylarına ve atletik kabiliyetlerine uygun düşen, havadan oyun tarzının devam ettirilebilmesinde rüzgârın büyük tesiri dokundu. Çünkü ilk devrede Fenerliler gelen hücumları çevirdikçe rüzgâra karşı toplar havalandı. İkinci devrede de aynı işi Beşiktaşlılar yapmış olarak oyunun ekseri zamanlarının yüksekte devamını temin etmiş oldular.

Bunda, tabii tesadüflerden hakikile istifade ederek hâkimiyeti tesis eden Beşiktaşlılara da bir şeref hissesi ayrılmalıdır. Zira Fener takımını oyunun tarzını istediği şekilde tanzim edebilecek kadar rakibini kuvvetli bulmasaydı, rüzgârın o uygunsuzluğunu kendi zorile düzeltebilir, ne yapıp yapıp topu yere indirirdi. Beşiktaş takımını ağırca bastığından ki, Fenerliler rüzgârın zararını kendi lehlerine çevirecek kadar o ikinci hasımla da uğraşamadılar.

Oyunun iki devredeki gidişini tetkik edersek, Beşiktaş ekseri daha ziyade iradeli ve vaziyeti tutmuş olarak buluruz. Fenerbahçelilerin müdafası ve kalecisi güzel çalıştı. Hücum oyuncularından bilhassa Niyazi gene çok gayretli ve çok akıcı idi. Fakat buna mukabil, Beşiktaşlılar da Vefa Kumkapı mağlûbiyetinden iyi bir ders almış olarak sahaya çıkmışlardı. Geçen sene gene Fener sahasında Fenerbahçenin cezalandırılmış en usta oyuncularına karşı oynadıkları muvaffakiyetli tarzı hemen hemen aynen tatbik ettiler. O tarzda; yan muavinlerinin cenah değiştirerek oynamaları ve oyunu geniş tutarak topları havadan idare etmeleri esasî hâkimdi.

Dünkü maçta da bu usulü aşağı yukarı tekrarlamak yüzünden rüzgâr arızasını rakipleri aleyhine çevirmiş oldular.

Beşiktaşın kendi uygun ve tulânî mesafeyi çabuk kateden uzun paslı havadan oyununa karşı Fener muhacimlerinden bazıları bir çok fırsatlarda şahsî oynamak ve fazla top sürmekle hem vakit kaybettiler, hem de akılların hedefini uzaklaştırdılar. Muavinler oyuna desteklik yapamadılar. Merkez muavin takım ortasında daimî serbes bir oluk bıraktı.

Oyunun tafsilâtı

Beşiktaşlılarla Fenerbahçeliler son haftalarda gördüğümüz kadrolarile çıktılar. Yalnız Fenerin başkaptanı Zekinin ayağı henüz iyi olmadığından yerini Namığa bırakmıştı. Beşiktaş kadrosunun değişikliği de hücum hattının ortasında eksik olan Nâzımın yerine Farukun geçmesi idi.

Oyunun ilk on dakikasında Beşiktaşlılar cenah değiştirerek ve topu havadan idare ederek hâkim oynadılar. Fakat bu on dakika zarfında Fenerbahçelilerin sayılmıyan bir gollerini gördük. Fener sol açığının kapıp sürdüğü bir akın esnasında Beşiktaşlılar favul yaptılar. Fakat favulün olmasile Fener solaçığının ortalaması ve Niyazinin kafa ile içeri sokması bir oldu. Yalnız bu gol girmeden bir kaç saniye evvel hakem ceza düdüğünü çalmış bulunduğu için golü saymadı ve frikik verdi.

Onuncu dakikadan sonra fasıllı şekilde Fenerliler iyi oynadılar. Sıfır sıfıra beraberlikle biten birinci devrenin nihayetinde Beşiktaşın hâkimiyeti daha bariz görünmüştü.

İkinci devre

İkinci devrede aynı şekilde devam eden takımlardan evvelâ ihtiyatlı ve hücumdan ziyade müdafaaya çekilmiş şekli kabul eden taraf Fenerbahçe oldu. Bu devrenin ilk dakikasında Fenere çekilen bir frikiki Hakkı kafa ile içeri atmıştı. Böyle olduğu halde Fenerbahçe rakibinden daha temkinli bir tarzda devam etti. Oyun aynı netice ile sarı lâcivertlilerin aleyhinde bitti.

Bu oyundan evvel oynanan Beşiktaş B, Fenerbahçe B takımları maçını da Beşiktaşlılar 3-2 kazandılar. İkinci kümeden Eyip-Kasımpaşa oyununda Eyiyliler 3-1 galip geldiler.

Taksim sahasında

Galatasaray - İstanbulspor birinci takımları maçı çok seri ve heyecanlı oldu. Her iki takım da eski kadrolarını muhafaza ediyorlardı. Birinci devreyi İstanbulspor 2-0 galibiyetle bitirdi. İkinci devrede Galatasaraylılar daha canlı oynadılar. Fakat sayı çıkaramadılar. Neticede İstanbulspor sahadan 2-0 galibiyetle çıktı.

Bu oyundan evvel ikinci küme-

Bekârlık vergisi

(Bağ tarafı 3 üncü sahifede)

kendi hesabıma kaç sevgili ve nişanlı biliyorum ki boyunlarını bükmüşler, ya bir işe girmeyi beklemiyorlar, ya aldıkları paranın biraz çoğalmasını ki bu sayede ayrı bir ev açıp yaşayabilsinler.

Şimdi böyle perişan ve acmacak bir vaziyette mecburi bir bekârlık içinde inliyen zavallılardan bir de vergi almağa kalkmak onların derdi ve acısı ile istihza teşkil etmez mi?

Ya kadınlara ne diyelim? Bir erkek evlenmeğe teşebbüs edebilir. Fakat kız veya kadınlar ne yaparlar? Onlar da gözlerine kestirdikleri erkeklerle gidip te: Beni alsana! diyemezler ya. Vergiyi istemeğe gelecek tahsildarlara: Münasip bir koca bul da varayım diyecek bekâr kadınlara ne cevap vereceğiz?

Kendilerine bir iki memuriyet teklif edildiği halde kabul etmiyen memurların mazuliyet aylıkları kesilirdi. Kadınlardan da çıkan bir iki kısmeti reddederlerse o zaman mı vergi almağa kalkacağı?

Ya müslüman olmıyan Türklerin drahoma derdi? Bunu kanunla kaldırsak bile örf ve âdetten kaldırımağa aelâcele imkân var mı?

İşte azıcık bir fikir yormakla karşımıza çıkan bin türlü müşkül-ler. Bunlar tamik olursa daha ne imkânsızlıklar karşısında kalırız. Bekârlık vergisi, evet bu bir operet mevzuu, bir karikatür mevzuu olur. Fakat bir parlamento huzurunda ciddi bir müzakereye tahammülü yoktur. Akşamcı

Kadın hekimlerinin toplantısı

Türk jinekoloji cemiyeti, bu ayın toplantısını 11 nisan çarşamba günü Prf. Fuat Fehim ve Kenan Tefvik beylerin reisliği altında yaptı. Bu içtimada: Muallim Ali Esat bey: Eksik doğan çocuklarda hermon tedavisine dair tebligatta bulundu. Muallim Fuat Fehim bey: Rahim mülhakati ve mücavir ensicesi iltihaplarının tedavisi hakkında beyanatta bulundu.

Bu mevzular etrafında yapılan münakaşalara: Kenan Tefvik, Ahmet Asım, Nuri Süleyman, Hadi İhsan, Hüseyin Naşit, Aziz Fikret beyler iştirak etmişler.

Cemiyet 1935 eylülünde Türkiyedeki bütün kadın hekimlerinin iştirakile Ankarada büyük bir jnekoloji kongresinin aktine karar vermiş ve mevzu olarak ta losahlık humması, kanser ve rahim mülhakati iltihaplarının tedavisini seçmiştir. Bu mevzuların raportörlüklerine Kenan Tefvik Ali Esat ve Ahmet Asım beyler intihap olunmuştur.

İngilterede kuraklık

Londra 13 — Kuraklık dolayısıyla ihtiyat su toplanması hakkındaki kanun lâyihasını Avam kamarası kabul etmiştir.

den Anadolu - Hilâl maçı 3-2 Hilâl lehine bitti. B takımları maçında da Galatasaraylılar 3-2 kazandılar.

Kadıköy H A L E Sinemasında

Senenin en büyük ve Türkçe tarihî opereti

LEBLEBİCİ HORHOR AĞA

devam ediyor

Aslına mutabiktir. Seanslar 2-4-6-9 da

(15554)

Garip bir pazar yeri: Tali pazarı

Bir kenarda paraları sayıp cebine atanlar, bir yanda "of of!," diyenler..

"Bak.. Bak işte!.. Geçen keşidede 200.000 lirayı kazanan yok mu?.. İşte.. İşte!..,"

Zeynep hanım konağının bahçesi hincahınc kalabalık... Adepta bir pazar kurulmuş gibi... Tayyare piyango biletlerinin yarısı çekilmiş, ikinci kısmın çekilmesine başlanılmadan evvel her vakitki gibi 10 dakika istirahat yapıyor...

Biraz evvel salonda - biletleri elinde - can kulağı ile okunan numaraları dinliyenlerin şimdi hepsi bahçede...

Elindeki biletini sallıya sallıya:

— Tuuu... Allah müstahakını versin 17982 ve çıktı... Benimki 17981 yahu... A mübarek 17981 diyemez mi idin?.. diye dövünenler...

— Bak göreceksiniz... Büyük ikramiye bana çıkacak diye daha şimdiden öğünenler, çayı görmeden paçaları sıvayanlar... Biletine ikramiye çıkmış talililerle hemencecik orada para veren bayilerin sesi:

— Haydi beyim... Kazananlar buraya... Kazananlar buraya gelin...

Ve 10 dakikalık istirahatten istifade için piyasa eden hanımlar, beyler...

Mesela küçük hanımın biri bahçeden bir çiçek koparmağa kalktı değil mi?

— Kurt kurdu yemez derler ama çiçek çiçeği koparıyor... Gibi nükteler ve:

— Farkında mısın birader... Hercai menekşe koparıyor... Bundan ne demek istediğini artık anla...

Tarzında mukabeleler...

Eğer yürürken gösünü fıkır fıkır fıkırdatan genç kızlardan biri kazara birine çarparsa cevap hazır:

— Büyük ikramiye bana çarptı!..

Köşede sarmaşıklı duvarın dibinde bir grup... Talili bir genç hanım para kazanmış... Biletini verip bayiden ikramiyesini alıyor:

— 1... 2... 3... 4... 5... 10... 15... 20... 25!.. diye liralara sayıldıkça genç hanımın etrafını saran delikanlıların gözleri parladıkça parlıyor, parladıkça parlıyor...

Küçük hanım memnun... Üzerine nar taneleri sıkıştırılmış kar topunu andıran kırmızı manikürlü bembeyaz ellerle paraları aldı, katladı, çantasına yerleştirdi, arkadan bir ses:

— Hooop... Çanta ellezi!.. Bu çanta ellezi tabiri cebelleziye mukabil olacak!..

Geçen keşidede pek ömür bir şey oldu... İhtiyar adamcağızın biri bahçenin köşesindeki bir tarhi ayağıle kazmış, küçük bir çukur açmış... Bu çukurun içine dükkancıların müşteri getireceğini zannettikleri meşhur karınca dualarından birini koymuş, üstünü toprakla örtmüş... Bu suretle ihtiyarcık aklınca kendi kendisine uğur yapmış...

Bundan sonra artık memnun, büyük ikramiyelerden birinin kendisine çıkacağına katıyen emin, gelmiş salona kurulmuş...

200,000 lira çekilmiş... Buna değil... İçinden:

— Ehh demiş... Daha bunun 20,000 lirası da var...

20,000 çekilmiş.. Gene kendisine değil... Bu sefer:

— Daha 15,000 lira var... Demek o çıkacak... Kısmetim o imiş!.. diye düşünmüş... Fakat bir müddet sonra 15 bin lira da çekilmiş... Gene bir şey yok... Piyango bitmiş, adamcağıza hiç bir şey çıkmamış...

Bunun üzerine kendisine uğur yapan adam salondan fırladı.. Gazetecilerin ve bayilerin huzurunda çukuru açtı, o zaman herkes kahkahalarla gülmeğe başladı... Çukurun içinden siyah mürekkeple yazılmış bir mektup çıktı. Adamcağız alhal, moru mor elini cebine attı... Karınca duası iç cebinde idi... Açtığı çukura heyecanla karınca duasını koyacağı yerde biraderinden gelen mektubu koymuştu.. Kendi kendine söylenip duruyordu:

— Tu Allah iyiliğini versin... Bakın hele... Bir dalgınlık yüzünden 20 bin lira para kaybettim.. Eğer mektup yerine karınca duasını koymuş olsaydım şimdi 20 bin liralık adamdım yahu... Tuuuu...

Etraftan kendisine teselli veriyorlar:

— Bey baba... İnşallah gelecek sefere...

— İnşallah evlâdım...

— Aman dikkat et... Bu sefer de bir yanlışlık olmasın...

— O bir kere olur beyim... Bana tam 20 bin liraya maloldu bu dalgınlık!..

Bahçede dolaşanlar arasında çok defa eski keşidede büyük ikramiye kazanan talililere rasgelebilirsiniz...

Piyango müdürlüğünün, bir çok piyango bayilerinin camekânlarında fotoğraflarını gördüğünüz bu talililer «ne olur, ne olmaz» düşüncesiyle ve ikinci bir ümitle piyangoya gelmişlerdir.

Bahçede dolaşanlar meşhur bir âlimi, meşhur bir sanatkarı, meşhur bir muharriri, meşhur bir sinema artistini gösterir gibi onları birbirlerine işaret ederler:

— Bak... Bak... Geçen sefer 60,000 lirayı kazanan...

— Gençmiş yahu...

— Gençtir ya... Bizim mahallede oturuyordu. Şimdi Beyoğluna taşındı...

— İşte... İşte... Evvelki keşidede 50,000 lirayı kazanan...

— Şu kapıdan gireni görüyor musun?.. 40,000 lira buna çıkmıştı...

Tam bu sırada uzun bir zil sesi işidilir. Bu istirahatin bittiğine işaret eder... Herkesi bir telâş alır:

— Başlıyor.. Başlıyor...

— Girip yer kapalı!.. Sesleri arasında bahçedeki bütün kalabalık kapılara hücum eder. İki dakika sonra herkes yerli yerindedir. Talililerin biletlerinin numaraları birer birer okunur..

Hikmet Feridun

Ispanyol kıyafeti

Ispanyada Ispanyol kıyafetile gezmek moda olmuştur. Madrid sokaklarında bu kıyafetli birçok kıbar kadınlara tesadüf ediliyor. Resmimizde üç genç Ispanyol kıza sokakta neşe ile gezerken görülüyor.

Askerî bahisler

Yabancı ordularda olup bitenler

Askerî muharririmizden:

İngiltere: Fransız piyade mecmuasının istihbaratına nazaran İngilterede piyadenin makineleştirilmesi hakkında yapılan tecrübeler neticesinde, makineleşmiş piyade ile tank kütalarından mürekkep karışık müfrezelerin iyi bir netice vermediği, piyadenin müstakillen makineleştirilmesinin ve gene müstakil tank birlikleriyle faaliyette bulunmasının daha muvafık olduğu bildirilmektedir.

1933 te piyadeye yeniden terfih edilen Carden Loyd makineleleri bir refakat bölüğü şeklinde ateş esasını teşkil etmek üzere piyadenin düz ve dik mahrekli topçu ve ağır makineli tüfek ile takviyesi lüzumlu görülmüştür. Makineleştirmek için ayrılan tecrübe piyadesinden bir kısmı eski vaziyetlerine irca edilmiştir.

Fransa: Bu sene zarfında Fransanın yüksek rütbeli kumandanlarından bir hayli tekaüt yaşlı olan 62 yaşını ikmal ederek ordudan ayrılacaklardır. Bu ayrımlar dolayısıyla 1934 zarfında âli askerî şûraya 2 âza ile 8 kolordu kumandanı, 21 fırka kumandanı, 50 liva kumandanı yeniden tayin olunacaklardır. Mayıs ayında yüksek askerî şûra âzasından Debeney yetmiş yaşını dolduracak ve tekaüt olacaktır (daha evvel tekaüt yaşını doldurmuş olan bu zat hizmetine binaen orduya alkonulmuştu).

Aynı suretle önümüzdeki eylül ve ikinci kânun aylarında da askerî şûradan topçu müfettişi ceneral Maurin ve ceneral Hergault ayrılacaklardır. Büyük erkânı harbiye reisi olan ceneral Gaminin eylül ayında tekaüt yaşını dolduracak ise de bunun hizmeti 65 yaşına kadar temdit olunacaktır.

İhtiyat sınıfına geçecek olan ana vatan orduları başkumandanı ceneral Benoitnin halefi olarak ceneral Freydenberg gösterilmektedir. Bu ceneral Milletler Cemiyeti tarafından cenubi Amerika da Bolivya - Praguay ihtilafını tetkike memur olup yakın zamanda avdeti beklenmektedir.

Jornal gazetesi harbiye nezareti müsteşarının şark istihkâmlarında yaptığı teftişlere ait hatıralarını nakletmektedir. Burada görüldüğüne nazaran Fransızlar istihkâm dahilindeki nöbet vezaifini şu suretle tanzim etmektedirler:

İleri hatta nöbete memur olan kütalar otomobillerle ikinci hattın buraya naklolunmakta, 24 veya 48 saatlik kale nöbetçiliğinden sonra gene otomobillerle ikinci hatta alınmaktadır. İkinci hatta açık karargâhlar, hastaneler, spor meydanları, merkezi teshinatla ısıtılan gayet konforlu kişiler vardır ve ön hatta ziyasız ve havasız kalan bölükler burada tam istirahate terkedilmektedir.

Keza efradın iyi vakit geçirmesi için kütüphaneler, sinema ve radyo salonları, içtima salonları da var... Ön hattın civarında ise buraların sahipleri olan halk yerlerinden çıkartılmış ve ordudan başka hiç bir kimsenin civarda iskânına müsaade edilmemiştir.

Birleşik Amerika cumhuriyeti

hükümeti: Büyük erkânı harbiye reisi ceneral Douglas Mak Artur senelik raporunda kara ordusunun 120,000 den 165,000 e çıkarılmasını talep etmekte ve bu yapılmadığı takdirde diğer ordulara nazaran çok az olan Amerikan kara ordusunun memleketin müdafasına yetmeyeceğini iddia etmektedir.

Bundan başka son zamanlarda ordudan firar vukuatının artmasını ileri sürerek maneviyat itibarıyla bir gerileme mevcut olmasından şikâyet etmektedir. Ayrıca ordunun motorleşmekte ve makineleşmekte devam etmesi ve bilhassa makineli ordu malzemesinin yenileştirilmesini talep etmekte ve bu husus için misal olarak büyük harpten sonra ancak 12 yeni tank yapıldığını hatırlatmaktadır.

Bahriye nazırı Suvanson ise bahriye efradının 5000, bahriye silâhendazlarının 2000 fazlalaştırılarak bahriye efrat mevcudunun 85,000 ve silâhendazların 17,000 ne iblâğını istemekte, bunun için sebep olarak ta beynelmilel vaziyetin emin olmadığını, silâhları azaltma konferansının muvaffak olamamasını ve her memlekette başlayan yeni gemi inşaatını göstermektedir.

Kongreye tevdi edilmiş olan yeni deniz inşaat programına nazaran 1934 senesinde imalatına başlanacak olan gemiler şunlardır: 100 milyon dolar kıymetinde 1 tayyare gemisi ile 5 kruvazör. 1935 te ise takriben 150 milyon dolar kıymetinde 20 muhrip, 20 denizaltı gemisi inşa olunacaktır.

Bundan başka 5 muharebe kruvazörünün yenileştirilmesi için daha 76 milyon dolar sarfedilecektir. Tayyare bahsinde ise yeniden 2000 tayyare meydanı inşası kararlaştırılmış olup ticaret nezareti bu iş için ilk kredi olarak 10 milyon dolar tahsis etmiştir.

Japonya: Bir Alman askerî mecmuası soruyor: Büyük harpten kârlı çıkan hangi memlekettir? İngiltere mi? Fransa mı? Amerika mı? Hayır, hiç birisi, çünkü bunların hepsi büyük harbin verdiği iktisadî buhranla çırpınıp durmaktadır. Fakat bir devlet var ki büyük harpte mühim bir harp faaliyeti göstermediği halde ondan kârlı çıkan yegâne memlekettir: Japonya. Sanayice en ileri bir memleket olan Almanyanın pazarlarında bugün Japon eşyası, Japon oyuncacı, Japon ampülü satılıyor. Bütün gümrük duvarlarını aşarak kendisine sahalar fethediyor. Öte tarafta koca bir memleketi işgal ediyor. İşte asıl galip ve kârlı bu memlekettir.

Buna nasıl vâsıl olabiliyor? Her şeyden evvel millet fertlerinin vatana olan sadakati ve hiç bir fedakârlıktan çekinmemesi. Japonlar için evvelâ vatan gelir, aile, şahsî menfaat her şey ondan sonradır. Dedikodu ve birbirini yemekle meşgul olan Avrupalılar sarı adamın bu hummalı faaliyetini ve bu ileri gidişini asla görmüyorlar.

M. Ş.

SINEMA

Jennie Gerhardt

Bu hafta Melek sinemasında Jennie Gerhardt filmi gösterilmektedir. Jennie Gerhardt meşhur sinema artisti Sylvia Sidney tarafından çevrilmiştir. Mevzu şudur:

Jennie fakir bir kızcağız... İhtiyarca fakat zengin bir adam kendisine evlenmek istiyor. Bu adamdan Jennienin bir çocuğu oluyor. Fakat nikâh kıyılmadan adam ölüyor. Jennie çocuğıle yapayalnız, beş parasız kalıyor. Bir yere hizmetçi olarak giriyor.

Çalıştığı evde Lester isiminde bir delikanlı Jennieyi çılgın gibi seviyor.. Jennie de buna âşık oluyor. Lâkin Lesterin istikbalı parlaktır. Büyük bir adam olması ihtimali kuvvetlidir. Jennie onunla evlenirse sevgilisinin istikbaline mâni olacağını anlıyor.

Lesterin bütün evlenme tekliflerini reddediyor. Ondan ayrılıyor. Lester yavaş yavaş yükselirken, o da gittikçe felâkete doğru sürükleniyor. Çocuğı sefaletten ölüyor. Ve nihayet ölüm sırası kendisine geliyor. Jennie bu suretle aşk uğurunda kendisini feda etmiş oluyor.

★ Ufa şirketinin yeni hazırladığı bir kültür filminin adı «Adriatik sahillerinin taş saharaları»dır. Burada orta Dalmaçya halkının âdetleri ve hayatı gösteriliyor. Bu filmde cenup Slâvların millî dansları olan kolo da görülüyor. «Obedska Bara da» adındaki filmde, mikrofon ve teleobjektif vasıtaları ile çekilen kuşların hayatı görülüyor. Burada ibis kuşunun doğumundan uçuşuna kadar her hayat sahnesi tesbit olunmuştur.

Kaete von Neay sonçevirdiği filmde zarif bir eibise ile

Sylvia Sidney, Jennie Gerhardt filminden bir sahnede

Şeytan kız

Bu hafta İpek sinemasında «Şeytan kız» filmi gösterilmektedir. Şeytan kız meşhur artistlerden Fransiska Gaal ve Herman Thimig tarafından çevrilmiştir. Mevzu şudur:

Fransiska, kendisini genç göstermek isteyen bir annenin kızı... Valide hanımla bir avukat evlenmek istemektedir.

Yaşlı kadın avukata «kızım 13 yaşında!» demiş bulunuyor. Fransiskayı 13 yaşında bir kız haline sokmağa mecbur oluyorlar. Fakat 13 yaşındaki kıyafetine rağmen Fransiska annesini isteyen avukatın muavinine âşık olmaktan kendisini alamıyor. Genç avukat ta bir şeyler hissediyor amma kendi kendisinden utanıyor. 13 yaşında bir kıızı sevmek!...

Nihayet uzun ve gayet tuhaf sahnelerden sonra genç avukat 13 yaşında zannettiği kızın meşhur bir tiyatro artisti olduğunu anlıyor, evleniyorlar.

Sinema haberleri

Willy Fritsch, Brigitte Helm, Renate Müller, Kaethe von Nagy, Ida Wüst, Trude Marlen, Brigitte Horvey, Hermann, Speelmans. Bunlardan başka bir kaç meşhur yıldız ile de, böyle kontrat yapmak için müzakerelere girilmiştir.

★ Geçende hastalanan Amerika opera artisti ve sinema yıldızı Grace Moore iyileşmiş, tekrar film çevirmeye başlamıştır.

★ Moskovada «Kralın bahriyelileri» isiminde bir film çeviriliyor. Bu filmin mevzuu üç sene evvel İngiliz bahriyesinde vukua gelen hadiselerdir.

Suzan banyoda

Bu hafta Sumer sinemasında (eski Artistikte) «Suzan banyoda» filmi gösterilmektedir. Film meşhur artistlerden Magda Schneider, Herman Thimig, Otto Walburg tarafından çevrilmiştir. Mevzu şudur:

Bach parasız bir ressam. Marion milyoner bir sabun fabrikatörünün kızı... Bach, Marionu fakir bir kız zannediyor. Kendisine modellik teklif ediyor. Marion buna razı oluyor. Çünkü ressam çok hoşuna gitmiştir. Bach, Marionun modelliği ile «Suzan banyoda» isimli bir tablo yapıyor.

Fakat bu esnada milyoner kız çok para sarfettiğini görünce fakir bir modelin bu paraları nereden bulduğuna aklı ermiyor. Onu adı bir kadın zannediyor. Darıyorlar. Zaten fabrikatör de işleri bozuk gittiği için kızını zengin bir adama vermeği düşünmektedir.

Fakat «Suzan banyoda» tablosu çok meşhur oluyor ve sabun fabrikasına dehşetli reklâm yapıyor. Nihayet iş te anlaşılınca ressamla Marion evleniyorlar.

★ Pierre Benoitin (Moskova geceleri) eseri filime çekilecektir. Baş rolleri Harry Bauer ve Annabella yapacaklardır.

★ Hollandada sinemaya gidenler azalıyor. Amsterdam şehrinde 1932 de 6, 703,806 kişi sinemaya gittiği halde 1933 te 6,696,813 kişi gitmiştir.

★ Uzun müddet film çevirmemiş olan Lillian Gish tekrar işe başlamıştır. Bir kaç ay evvel çevirdiği film çok beğenilmiştir.

Suzan-banyoda-filminden bir sahne

Kastamonu mektupları

Elma kurdile mücadele çok iyi neticeler verdi

Ziraat vekâleti meyvacılığın inkişafı için yeni tedbirler alıyor

Kastamonu elma bahçelerinden bir manzara

Kastamonu 8 (Hususî) — Vilâyetimizin beş kazasında birinci kânunun başındanberi yapılmakta olan muzır hayvanlar mücadelesi mart sonunda bitmiştir. Alınan neticelere göre bu müddet zarfında 72 ayı, 493 domuz, 246 tilki, 65 çakal, 133 kurt, 65 sansar, 169 porsuk, 35 yaban kedisi, 54 kunduz, 35 su samuru öldürülmüştür.

Mücadele sayesinde, mücadelenin devam ettiği Taşköprü, Araç, Daday, Göre ve İnebolu kazalarında bir tek vahşi ve muzır hayvan kalmamış ve mezruat bu âfetten tamamen kurtarılmıştır. Mücadelenin bu şekilde iyi bir netice vermesi, köylünün hükûmete karşı olan şükranını bir kat daha arttırmıştır.

Elma kurdile mücadele

Geçen sene vilâyetin merkez ve İnebolu kazalarında yapılan elma iç kurdu mücadelesinden pek mühim ve müsbet bir netice alınması dolayısıyla mücadeleye bu sene de devam edilmesi kararlaştırılmış ve memurları ile malzemesi hazırlanarak mahallerine sevk edilmiştir.

Bu sene aynı zamanda mücadele muntakası bir misli genişletilmiş, Cidenin mühim bir elma muntakası ile Göre ve Taşköprü'nün elma muntakaları mücadele sahası meyanına sokulmuştur. Bu seneki mücadele, geçen sene olduğu gibi ziraat fen memurları tarafından idare edilecek ve yanlarına kâfi miktarda muvakkat memurlar verilecektir.

Mücadele sayesinde geçen sene 120 bin ağaç elmamızı çok fena bir vaziyete sokan elma iç kurdundan kurtarılmıştı. Bu sene bu miktara 200 bin ağacın daha ilâve edileceği ümit edilmektedir.

Geçen seneler, İneboludaki elma depolarında, beş dakika kalan bir kimsenin üstü başı her tarafı kurtlarla dolar ve depolara elma kurtlarından içeri girmek mümkün olmazken geçen seneki mücadele sayesinde depolarda bir tek kurt bile görmek imkânı hasıl olmamıştı. Bu yüzden ziraat müdürlüğüne bir çok teşekkür mektupları gelmiş ve bir kısım yerler, mücadele muntakasına, kendi muntakalarının da ilhalini istemişlerdir.

Ziraat müdürümüz Ekrem bey mücadeleye ait alınan tedbirleri kontrol etmek ve icap ederse yeni tertibat almak için İneboluya gitmiştir. Elmaların bu hafta içinde çiçeklerini dökmeleri beklenildiği için, mücadelenin bu hafta sonunda başlaması çok mühtemeldir.

Meyva fidanlığı

Umumi vilâyet meclisi, mülga ziraat mektebine ait (270) dönümden ibaret bulunan arazi ile (50) dönümlük meyva fidanlığını ziraat vekâletine devre karar vermiş ve bu karar ziraat vekâleti tarafından kabul edilmiştir.

Bütçenin darlığı dolayısıyla daha esaslı bir faaliyete sahne olmayan bu arazide ziraat vekâletinin, muhitin ziraî ihtiyaçlarına uygun ve meyva işleriyle yakından alakadar olacak kuvvetli bir teşkilât vücuda getirmek tasavvurunda olduğunu haber almaktayız.

Çok yerinde olan bu tasavvur ve karardan sonra, esasen şimdiye kadar meyvalarının nefaset ve mükemmeliyeti ile tanınmış olan Kastamonuda, meyvacılık hususunda yeni hareketler baş gösterceğini ümit etmekteyiz.

Talât Mümtaz

Fidanlıkta amele aşı yaparken

Yazan: SULEYMAN KAM — Tercüme, İktibas hakkı mahfuzdur —

Tefrika No. 269

Sarayda bir meclis, İstanbul mebusu Ahmet efendinin çok sert sözleri

Mebusan meclisinde muhalifler grubu düşman karşısında vazifelerini iyi ifa etmeyen kumandanların muhakeme altına alınmasını meclisten istedi. Bu uzun bir mübahase ve münakaşaya zemin açtı (22 kânunusani 1878).

Bu esnada en şiddetli nutku Menekşezade Ahmet efendi irat etti. Millet'in her türlü fedakârlığı yaptığını, kendisinin orduya kumanda edenler kumandanlığa layık adamlar olmak şartile malın mütebakisini ve kanını vermeğe müheyya olduğunu söyledi.

— Fakat başımızda liyakatsizler, hainler buldukça ben kendi nefsim ne kendi kanımı, ne de evlâtlarımın kanını feda edemem! Sözlerini ilâve etti.

Mecliste bu iş için teşkil edilecek divanharp müzakerelerinin aleni olması, mebuslardan bir kaç zatın da mahkemede hâkim sifati bulunmasını isteyenler oldu.

Ohanes Hüdaverdi efendi arkadaşlarının meclisi Fransanın konvansiyon meclisine çevirmekte olduğunu söylemesi üzerine büyük bir gürültü çıktı. Hafiz Ganem efendi meharetle gürültüyü ve hadiseyi kapatmağa muvaffak oldu.

Divanharp meselesi müzakere edilirken ermeni mebuslardan biri:

— Divanharp riyasetinin bunun en ziyade ehli olan zata yani Osman paşaya verilmesi lâzımdır.

Dedi. Ekseriyyet muhaliflerin tahririni kabul etti; divanharp müzakerelerinin aleni olması tavsiyesile keyfiyeti âcilen Babîaliye tebliğe karar verdi.

Hamdi paşa şifahi ve tahriri maruzatında mebuslar arasındaki muhalif cereyanından, sözlerden de bahsetmişti.

Abdülhamit mebusan reisi Hasan Fehmi efendiyi ele almak, hediyelerle tatyip ve taltifile bu dedikoduların ortadan kaldırılması esbabına tevessül etmesini temin eylemek istedi.

Fakat mebusların izharından çekinmedikleri hoşnutsuzluk yetişmiyormuş gibi sadriazam Hamdi paşanın hareket ve mülâhazaları onu iyiden iyiye telâşa düştürmüştü.

Reis Hasan Fehmi efendinin mebuslar hakkında verdiği teminat ona kâfi görünmüyordu.

Bu tesir altında ilk yapılacak iş olmak üzere saf ve sağlam yürekli Hamdi paşanın azlini düşündü.

Bu sırada Bolayır istihkâmları kumandanı müşür Süleyman paşanın şiddetli ve müfrit fikirleriyle mebusan meclisinde şöhret kazanan Edirneli Rasim bey ve İzmirli Menekşezade Ahmet efendi gibi bazılarına harp felâketlerine padişah ile vükelânın sebep olduklarına dair mektuplar gönderdiği de haber ahndı.

Süleyman paşa Abdülazizin halî vakasında başlıca icra memurlarından bulunmuş olması münasebetile Abdülhamit nezdinden hanedana ihanetle mah-

kûm iken bu defa böyle mebusları tahrike başladığı da işitilmesi kendisinin külliyyen idbarını hazırlamıştır.

Abdülhamitte artık mebusan meclisinin içtimada devamı nihayet saltanat aleyhinde bir fesat zuhurunu intaç eyliyeceği zanni kuvvet buldu. Meclisin arbedesizce, gürültüsüzce tatili ve ileri giden mebusların İstanbuldan tebedi çarelerini düşünmeğe koyuldu.

Böyle hem şiddete mütevakıf, hem nazik ve tehlikeli olan bir iş görmeğe vükelâ içinde maarif nazırı ve sabık mebusan reisi Ahmet Vefik paşadan ehil kimseyi görmedi.

Sadareti 27 gün süren Hamdi paşayı azil ve vakilikle taşraya tebit eyliyerek Ahmet Vefik paşayı mabeyine celp ve «başvekâlete» tayin etti.

Ahmet Vefik paşa iktidar makamına gelirken sadaret ünvanının başvekâlete tahvilini, yeni bir kabine teşkilini, vükelânın mesuliyeti maddesinin vazını şart koymuş, padişah ta bunları kabul eylemişti!

En buhranlı günlerdi. İngiliz donanmasının Marmaraya dahil olması üzerine Rusların da İstanbula bir furka asker ihale eylemeleri meselesi ortaya çıkmıştı.

Dost denizden, düşman karadan payitaht üstüne yürüyordu!

Halin vehameti hasebile ne hattı hareket takip etmek lâzım geleceğini tayin için Yıldız köşkün-de padişah huzurunda fevkalâde bir meclis kuruldu. (15 sefer 1295)

Vükelâ ile sabık vükelâ ve mebusandan beş kişilik bir heyet bu meclise davet edilmişti.

Abdülhamit bu meclisin inikat ettiği odanın kapılarını açtırdı. Oradaki tahta oturdu.

Server paşadan sonra âyan riyasetine tayin edilmiş olan Asım paşa ile mebusan reisi Hasan Fehmi efendi, İstanbul mebuslarından astarcılar kâhyası sarıklı Hacı Ahmet efendi, Hüdaverdizade Ohanes, musevi mebus şekerici Kemal, Bursa mebusu Bahaeddin efendiler de mecliste hazır bulunuyorlardı.

Padişah riyasetinde teşekkül eden bu mecliste başvekil Vefik paşa hükümetin içinde bulunduğu elim vaziyeti izah ile örs ile çekici yani İngilizlerle Ruslar arasında kaldığını söyledi. Padişahın bizzat harbe gitmeğe hazır bulunduğu hakkındaki iradesini de bildirdi. Ne yolda bir hattı hareket takip etmek muvafık olacağı hakkında rey sordu: Mecliste heyecan hüküm sürüyordu.

Mebusan arasından bu meclise padişah ve başvekil tarafından seçilen mebuslar muhalefette bulunmağı ve öne atılmağı pek itiyat etmemişlerden olmasına itina edilmişti. Fakat astarcılar kâhyası hiç te matlûba ve hesaba muvafık çıkmadı. Taban fütursuz, vakit ve

halce müstağni olan Hacı Ahmet efendi ayağa kalktı; şu sözleri söyledi:

— Siz bizim fikrimizi pek geç soruyorsunuz. Huzuru şahanedeyken böyle meclis aktile işlerimize çare düşünülmesi vaktinde gerekti, felâketlerin önünü almak mümkün olduğu zaman bize ciddi müracaatta bulunmalı idiniz. Mebusan meclisi kendi malûmatı ve muvafakati haricinde olarak husulüne sebebiyet verilen hallerden dolayı mesuliyeti asla kabul edemez.

Meclisin müzakere ettiği umur ve hususat hakkında verdiği rey ve kararların hangisi mesmu oldu, icra edildi? Harben mevkiimizin güzel günleri geçirildi. Düşmanın gırtlığımızı sarıldığı bu zamanda bizden aranan rey Rusya çarlığı ile vâlihtî ayaklarından çıkarmadıkları çizmelerile Tuna vadilerinde, karlar içinde yuvarlandıkları vakit aranılmak lâzım gelirdi. Hayf, sat hayf, ki o vakit kumandan olarak harp sahasında bulunanların ihtiyar ve hareket dizginleri fununu harbiyeye vâkif olmıyan mabeyin erkânı elile idare olunuyordu; onların mevkii ve hali harbin icabatına muvafık olan ihtarları buradaki mercilerin şahsi garazlarla akim bırakılıyordu. Bunun neticesi bu oldu. İş bu preseye geldikten sonra ne denilsin?

Hacı Ahmet efendi bu yolda sözler söylerken Abdülhamidi hidet bürüdüğü yüzünden belli oluyordu. Mebus doğrudan doğruya ve yüzüne karşı kendisine hücum ediyordu!

Hiddeti üstünde, padişah dahiliye nazırı küçük Sait paşaya teveccüh etti:

— Sait paşa! Şu herife cevap ver, heyet işitsin! dedi.

(Arkası var)

[Mithat paşazade Ali Haydar bey gönderdiği bir mektupta Namik Kemal beyin kanunu esasi hakkında Sultan Hamide gönderdiği lâyiha okunmuş olduğunu bildiriyor ve şu izahatı da veriyor:

Bu uzun lâyiha Kemal bey tesvidile h. 1298 tarihinde - bu tarihte Kemal bey Midillide idi - yazılmıştır; otuz müsvedde kâğıdını dolduruyor. Kemal bey bu lâyihadâ memleketin müptelâ olduğu idari ve içtimai hastalıkları tadat ediyor; bu hastalıkların tedavisini ancak kanunu esasi ilânı ve buna müteferri ıslahatın icrasile mümkün görüyor; bu tedavi ne kadar gecikirse hastalığın o nisbette artacağını, nihayet kangren haline geleceğini, böyle bir hal ise cinayet olacağını gayet belâğane bir ifade ile yazıyor.

Namik Kemal bey bu kıymetli ve ateşli yazı ile de hayat pahasına da olsa memleketin selâmeti uğrunda fedakârlıktan çekinmeyen, hiç bir kuvvete istinat etmeden doğru bildiğini söylemekten sakınmıyarak zulüm ve istibdadı karşı duran bir vatanperver olduğunu bir kere daha göstermiştir.]

Kurşun mühürsüz su satan sakalar

Belediye zabıtası talimatnamesine göre sakaların şirket, kuyu suyu gibi alelâde su satmaları yasak olduğu halde son günlerde bir çok sakaların şüpheli su satmaları görülmüştür. Belediye kurşun mühürsüz su satan sakaların cezalandırılmalarını memurlarına bildirmiştir.

DAĞLARI BEKLEYEN KIZ

Yazan: Esat Mahmut

— Mühimmat deposunun karargâhın bu kadar yakınında bulunması büyük bir eseri tali. Depo bombardıman edildiği takdirde karargâhta bulunanları ancak bir mucize kurtarabilir. Öyle değil mi?

Erkânı harp reisi kumandanın sözünü tasdik etti.

— Muhakkak paşam öyle. Fakat neden bu herifler, depoyu böyle burunlarının dibine getirmişler..

— Gayet basit. Bu müeslesten başka o dağların arasında depo yapılacak tek bir yer yoktur..

Kumandan karşısında sallanmadan dimdik duran Adnan beye döndü:

— Bu malûmatın katiyetinden eminsiniz değil mi?

— Yaşadığıma emin olduğum kadar paşam..

— Fakat bunları nasıl çalabilirdin?

— Çalmadım, aldım paşam.

— Kimden?

— Bizzat reisin kızından!..

Paşa erkânı harp reisine baktı. Sonra mülâzime döndü.

— Bana hadiseyi bütün teferüatı ile olduğu gibi anlatmaz!..

Adnan bir an durakladı. Söylemek istemedi. Fakat sonra hadiseyi bütün teferüatı ile anlattı. Hiç bir şey saklamadan anlattı, hattâ çektiği ıztırapları bile!.. Her tarafı titriyor, sarsılıyordu.

Kumandan ona doğru yürüdü. Elini uzattı:

— Adnan bey size teşekkür ederim. Vatan ancak bu kadar fedakâr gençlerin omuzlarında yükselebilir.. Sizin kumandanınız olduğum için iftihar ediyorum.

Paşa döndü. Masasının önüne geldi oturdu. Erkânı harp reisine de yer gösterdi. Sonra mülâzime döndü.

— Adnan bey şu sandalyeyi alın gelip yanıma oturum dedi.

Genç mülâzim kumandanın dediğini yaptı. Paşa cebinden bir sigara çıkardı. Zabite uzattı:

— Alın birer tane içelim. Kibirîti bizzat yakıtı. Sonra emirberimi çağırdı:

— Bize birer çay getirin dedi. Duvarda asılı saat on biri vuruyordu. Kumandan gözünü masanın üzerinde duran plâna çevirdi:

— Öğle yaklaşıyor. Gelin çocuklar biraz yapılacak hareketi plân üzerinde münakaşaya edelim.

Biraz düşündükten sonra:

— Asker harekete geçer geçmez bütün mevcutla havadan bir baskın yapmak lâzım dedi. Plânda gösterilen geçitlerdeki toprak, birer birer tayyareler tarafından imha edilmelidir.

Erkânı harp reisi söze karıştı:

— Plâna nazaran piyadeden ziyade tayyareler için tehlikeli olan mitralyöz tarlaları var ki en evvelâ onlar iskât edilmeli, toprak sonraya kalabilir.

Kumandan kafasını kâğıtların üzerinden kaldırdı. Mülâzime baktı:

— Siz ne dersiniz?

— Mitralyözler hakikaten çok tehlikeli paşam!

— Şu halde?

Erkânı harp reisi cevap verdi:

— Mevziler bizce malûm. Evvelâ mitralyöz tarlaları ateş altı-

na alınmalıdır. Bittabi yüksek bir mesafeden..

Adnan hemen atıldı: — Yüksek mesafelerden mitralyözlerle harbetmek ekseriya muvaffakiyetsizlikle neticeleniyor miralayım!..

Paşa tekrar gözlerini plânın üzerine çevirdi. Uzun uzun düşündü.

— Tayyareler harbederken piyade dağa tırmanmış bulunacak. Binaenaleyh mitralyözler aynı zamanda meşgul olacaktırlar.

Erkânı harp reisi söze karıştı:

— Paşam ben bu fikirde değilim. Piyade hava baskımını müteakip harekete geçmelidir. Aksi takdirde çok zayıf karşısında kalırız. Bana öyle geliyor ki tayyareler istediğimiz işi yaparlarsa piyadenin işi sadece bir yürüyüşten ibaret kalacaktır.

Paşa sandalyenin üzerine oturdu. Dakikalarca düşündü.

— Hakkınız var dedi. Hava filoları işi daha kolaylıkla halledebilirler.

Erkânı harp reisi parmağını plândaki mühimmat deposunu gösteren noktaya koydu:

— Şöyle bir hareket düşünüyorum paşam: Elimizde mevcut hava kuvvetlerini tahrik ederiz. Filolar üçe ayrılır. Bir filo toprakla meşgul olur, ikinci filo mitralyözlerle harbe girer. Üçüncüsü ise en mühim vazifeyi alır; yani mühimmat deposunu berhava etmeğe çalışır.

Miralay bir an sustu. Yüzünü buruşturdu.

— Vakıta depoyu ateşlemek biraz güç olacak dedi. Plâna nazaran burası gayet mükemmel bir şekilde toprak ve mitralyözlerle muhafaza altına alınmıştır. Top ve mitralyöz hatlarını geçmek bir hayli müşkül olacaktır. Bilhassa çocuklar yerleri de iyi bilmiyorlar.. Sonra dağların vaziyetine nazaran buraya bir filo değil ancak bir tayyare girebilir..

Kumandan paşa gülerken ayağa kalktı.

— Mükemmel dedi. Hakikaten çok munasip bir hücum. Bilhassa depo zamanında ateşlenebilirse bütün o civar sekenses ve kısmen kaçamadıkları takdirde şakilerin kumanda heyeti berhava olurlar. Bu vaziyet umumî bir panik intaç edebilir. Tayyareler de daha iyi iş görürler.

Erkânı harp reisi ilâve etti:

— Piyadeler de bu sırada hücumla kalkmak emri aldıkları takdirde katî netice yüzde doksan beş mübettir efendim!..

Kumandan sigarasını derin derin çekti. Heyecan ve asabiyetle odada bir aşağı bir yukarı dolaştı. Kendi kendine bir şeyler söylendi. Pencereden üzeri karla örtülü dağlara baktı, baktı. Sonra:

— Peki ama bu depoyu nasıl ateşleyeceğiz? Bu iki tehlikeli nasıl geçilecek? Aksi gibi yükselmek imkânı da yok. Dağlar müsait değil. Depoyu bombardıman için ancak 500 metreden seyrederek bir yarım daire çizip içeri girmek lâzımdır. Bu iş çok tehlikeli bir iş! Ben hangi tayyareyi, hangi tayyareciyi buraya sevk edebilirim? Bu aşağı, yukarı ölümdür..

(Arkası var)

AKDENİZDE TÜRK AKINCILARI

TARİHİ ROMAN

Yazan: İSKENDER FAHREDDİN

Hamza paşa Yedikule zindanında Venedikli kaptanla konuşuyordu: "Ey, söyle bakalım, Lüdivikos Türklerin Adalardaki muvaffakiyetini duyunca ne yapacak?"

Korsanlar reisi küçükken, kardinallerin elinde büyüdüğü

Hamza paşa, Venedikli korsanın sözlerine inanır gibi görünerek, safiyetle dinliyordu.

Esir kaptan gözünün ucile Hamza paşayı süzdükten sonra, sözüne devam etti:

— Lüdivikos bütün adaların emniyet altında bulunduğu emindi. Midillinin işgalini duyduğu zaman kim bilir ne kadar hayret etmiştir.

— Hayret edilecek ne var?! Midilli işgal etmek Türkler için büyük bir muvaffakiyet değildir. Türk donanması bütün adaları işgal ederse... Ve Lüdivikos bunu işitirse, o vakit hayret etmelidir.

Kaptan, zindanın loş köşesinde büzüldüğü yerden doğruldu:

— Türklerin bu tasavvurundan Lüdivikos haberdar ise.. O şimdi, yaşamıyor demektir.

— Niçin..? Yüreğine mi inmiş tir, demek istiyorsun?!

Kaptan gözlerini açarak hayretle Hamza paşanın yüzüne baktı:

— Lüdivikos korkak bir adam mı zannediyorsunuz? O, deniz aygırlarıyla boğuşmaktan bile kaçmaz.. Türkleri adalara sokmamağa Papanın huzurunda yemin etmiştir.

Hamza paşa: — O halde Papa hazretlerine ihanet etmiş oluyor..

Diyerek gülümsemişti.

Venedik korsanı: — Niçin? - diye sordu - O Papa çok sadıktır.

Hamza paşa başını sallıyarak cevap verdi:

— Çünkü Lüdivikos cenapları sözünde durmadı. Papanın huzurunda Türkleri adalara sokmamağa yemin ettiği halde, Türkler Limni ve Midilli adalarını zapt ve işgal ettiler. Yarın da sıra ile diğer adaların işgaline başlanacak.

Venedikli kaptan çok mutaassıp bir katolikti. Aynı zamanda Lüdivikosa sadakatını izhar etmekten de çekinmiyordu.. Güya Papanın eli Romadan Yedikule zindanına uzanacak ve kendisini bir anda kurtaracaktı.

Cahil ve mağrur kaptan zindanda bu imanla yaşıyor ve gün sayıyordu. Hamza paşaya Lüdivikosun

büyükliğini anlatamadığına müteessirdi.

— O, Papanın göz bebeğidir... Eğer Türkleri adalardan çıkarmamağa muvaffak olamazsa, Papanın maneviyatından istifade etmesini de bilir. Lüdivikos Papaya dehalet ederse, Papanın göklere uzanacak eli, Türklerle semavi bir felâket indirmeğe muktedirdir.

Hamza paşa kaptanın sözlerini dinledikçe keyifleniyordu. Çünkü Lüdivikosun nihayet ne kadar mutaassıp ve Papanın mucizelerine inanmış boş kafalı bir adam olduğunu anlamıştı.

Kaptan, umum donanma kumandanını kandırmak emelile hâlâ anlatıyordu:

— Lüdivikos Papanın sarayında, kardinallerin elinde büyüştür. Daha yedi yaşında bir çocukken amcası Nikolaya: «Ben denizlerde gezmek ve havada uçan martileri avlamak istiyorum» demiş. Papa, onun, istikbalde ne müthiş bir deniz kartalı olacağını çocukluğunda keşfetmişti. Lüdivikos biraz büyüdüktan sonra Papanın yanından kaçarak uzun zaman denizlerde dolaştı. Böyle küçükliğündenberi denizlere hâkim olan bir kâhraman, adalarda boşuna mı dolaşıyor zannediyorsunuz?

Hamza paşa kaptanın delice sözlerini daha fazal dinliyememişti:

— Peki, dedi, prens Romos hakkında ne düşünüyorsun?

Kaptan sırtını duvara dayadı: — Arnavutlukta hükümdar olmaya lâyık, çok akıllı bir adam.

— Dimitriyosu daima padişah aleyhine tahrik ediyormuş.. Doğru mu?

— Niçin yalan olsun?! Bu kadar akıllı bir adam yalnız Dimitriyosa değil, Arnavut hükümdarı İskendere de yol gösteriyordu.

— Ne maksatla yol gösterdiğini biliyor musun?

— Kendisile Midilliden İstanbul'a bir gemide ve bir ambarda başbaşa konuşarak, beraber geldik. Bana yaptıklarını ve yapacaklarını anlattı.

— Şimdiye kadar ne yaptığını öğrendik. Bundan sonra ne yap-

Radyo

14 Nisan cumartesi

İstanbul : 18,15-18,45 plâk neşriyatı, 18,45-19,15 Fransızca ders, 19,15-19,30 Anadolu ajanst, muhtelif neşriyat, 19,30-20,15 Türk musiki neşriyatı. (Tanbur Refik bey, kemençe Fahire hanım, ut Nevres bey, Fikret bey), 20,15-21 Safiye hanım (saz grubu tamamen iştirak edecektir), 21-21,30 Suat lamail bey tarafından konferans, 21,30-22,30 radyo orkestrası tarafından muhtelif eserler.

Bükreş (364,5 m.) — 18 konser, 19 radyo jürnal, 19,15 konser, 20,20 gramofon, 21 orkestra, 21,40 radyo jürnal, 22 orkestra, 22,45 radyo jürnal, 23 kafekonser.

Budapeşte (550,5 m.) — 18,30 konser, 20,20 konser, 21 varyete, 23,10 çigan orkestrası, 24 cazbant.

Paris (312,8 m.) — 21,03 havadis, gramofon, 22,10 hafta şüunu, gramofon, 23,05 cazbant, havadis.

Prag (470,2 m.) — 19,10 Alman radyosu, 20,05 gramofon, 20,20 Rataudan nakil, konser, 23 havadis, gramofon.

Roma (420,8 m.) — 18,10 konser, 18,55 havadis, gramofon, 22 opera, 24 son haberler.

Viyana (506,8 m.) — 17,30 radyo orkestrası, 20 melodi, 20,25 radyo jürnal, 21 komedi, 23,05 radyo jürnal, 23,20 orkestra.

Amerikada müthiş bir cinayet

Vaşington: 12 (A. A.) — Casetleri 1 Nisanda Bremerton'da bir evde bulunan dört erkek ve iki kadının katlinde methaldar olarak beş erkek ve üç kadın tevkif edilmiştir. Maktüllerin ölmeden evvel işkence edildikleri ve ateşle yakıldıkları anlaşılıyor. Bunlardan bir kaçının elleri arkalarına bağlanmış olarak bulunmuştur.

* Hilâliahmer İstanbul merkezinden: İstanbul müddei umumiye kâtiplerinden Hüseyin Şakir bey tarafından piyangodan kendi hissesine isabet eden parasından Hilâliahmer ianesi olarak tevdi edilen yirmi beş liradan dolayı beyanı teşekkürat eyleriz.

AKŞAM

Abone Ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	—

Posta ittihadına dahil olmayan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Zilhicce: 29 — Ruzukasım: 158

S. İsmak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatırı
K 8,49 10,38 5,28 9,11 12 1,37
Ya. 3,36 5,23 12,15 15,58 18,47 20,23

İdarehane: Babıali civarı
Acımusluk Sk.
13 No.

çaktı acaba...?

— Ne mi yapacaktı?!

Kaptan bir müddet düşündükten sonra, sert ve müstehziyane bir bakışla sözünü tamamladı:

— Prens Romos adalarda başlı başına bir hükümet tesis etmek ve bu yeni idarenin başına geçmek istiyordu. Arnavutlukta İskender beyle prens Dimitriyosun arası açılmamış olsaydı, Romosa her ikisi de yardım edecekti.

— Akdeniz seraskeri Lüdivikos cenapları bu teşebbüslere omuz silkip uzaktan seyirci mi kalacaktı?

— Bizans saltanatını yeniden ihya etmek için, bu fikri Papa hazretleri bile alkışlamıştı. Lüdivikos büyük hâmi sıfatile prens Romosa müzaheret edecekti.

Hamza paşa Yedikule zindanından saraya döndüğü zaman Fatih kendisini bekliyordu.

(Arkası var)

Her akşam
bir hikâye

Enayi!

Tavanda kırmızı, yeşil, mavi, sarı, lâcivert ampüller yanıyor... Köşede bir gramofonda «Bir Adalı, bir Modalı, bir Kadıköylü...» şarkısını çalıyorlar... Sigara dumanları arasında kasketleri burunlarının ucuna kadar indirilmiş, beli kuşaklı delikanlılar arasına, saçları oksijenli, altın dişli garson kıza sesleniyorlar:

— Nermin abla!.. Okkalı tarafından bir kahve söylesene...

Nermin abla ağzındaki 20 altın dişinin yirmisini birden gösterecek tarzda ağzını açıyor, elini çenesine dayayıp tezgâha doğru nara atıyor:

— Okkalı bir!..

Zaman zaman yanağında derin bir bıçak izi taşıyan sakalı uzamış bir adam: «Altın dişlim! Konyak içtim... Geeel yanma...» diye Nermin ablanın ipek çoraplı bacağını sıkıyor. O zaman Nermin abla sigarası ağzında, herifin ense köküne dehşetli bir tokat yerleştiriyor ve yaman bir külhanbeyi tavrile:

— Uuulan hergele... Doğru otur... Nerede bu bolluk?.. Anafordan bacak sıkmak!..

Bu sırada kapıya bir tekme indirdi... İçeriye uzun boylu geniş siyah şapkalı bir adam girdi:

— O Enayi Recep geldi!..

Enayi Recep isminin başındaki bu münasebetsiz lâkaba kızmanan geçti, kahvenin peykesine oturdu... Dehşetli sarhoş...

Yanımda oturan gazetenin fotoğrafçısı kulağıma fısıldadı:

— Buradan yararlanmadan filân çıkarsak iyidir!..

— İşte... dedim... Hatıralarını soracağımız Enayi Recep bu?..

— Efendi ağabeyciğim... diye söze başladı... Vallah, billâh, talah... Nah şu... «Duvardaki deniz kıızı Eftalya hanımın resmini göstererek» nah şu mışafı şerif çarpsın ki ben enayi değilim... Ama isimimiz bir kere enayi çıkmış... Ne dersin?

Şimdiye kadar bunu hiç anlatmadım. Kimseye derdimi işmar etmiş adam değilim... Ama madem ki sana lâzımmış... Haydi bir delikanlılık edip sana anlatayım...

Bana neden enayi dediler... Bilir misin?.. Dinle... Aynasızlarla bir ilişğin var mı senin?

— Ne gibi?..

— Yani polis misin ağabey?..

— Yok canım.. Gazeteci..

— Haaah... Gözünü seveyim... Dinle şimdi... Malûma biz gece işçisiyiz... Ayıplama... Dünya bu... Vaktile çok gün görmüştük.. Ağabeyciğim... «Enayi Recep» olmadan adımız «Prens Recep» ti yahu... İşte sor bu andavallara... Hırboların hepsi bilir...

Tuttuğum işi koparırdım. Onun için arkadaşlarım benim sözümünden çıkmazlardı.. Ben onları çalıştırdım!.. Bir gece... Hiç unutmam. Geçen kânunusanininin yirmi üçüncü gecesi... Karım ağrısı yağar... Gene bu kahvede oturuyoruz... Arkadaşlardan biri geldi:

— Taksimde bir kereste var... dedi. Beyim kusura bakma... Dilimiz başkadır bizim.. Elimize yağlı bir iş geçince kereste der çıkarız. Kereste olsun, yontmasını biliriz evvel Allah... Arkadaş anlattı. Taksimde bir apartmanmış Arka taraftan balkona çıktım

İçeriye girmek şıpın işimmiş... Arkadaşlar iki gündenberi evi kulluyorlarmış!..

— Pekâlâ!.. dedik... Kalktık yağmurun altında Taksime kadeş yürüdüğü ağabeyciğim...

Geldik kerestenin olduğu yere... Sahiden de alçak bir balkon. Etraftan görünecek yer filân yok. Üç kişiyiz. İki gözcü kalacak... Ben kümeşe girip münasip tavuk arıyacağım. Tırmandık. Balkonun kapısını açmak çok sürmedi. Güzel bir oda... Etraf eşya dolu... Hemen ameliyata başladım ağabey... Ne de olsa serde operatörlük var beyim... İşimiz naziktir hani ya...

Topladık beyim... Topladık. Bu sırada bir oda açtım... Bir yatak odası idi... Küçük bir elektrik yanıyor.

İpekilerle dolu karyolada bir kadın yatıyordu ağabey.. Yanında da bir kız çocuğu. Onları uyandırmamak için ayaklarımın ucuna basarak dışarı çıkıyordum. Gözüm bir daha yatağa ilişti.

Ağabey... Dona kaldım vallah billâh... Yatakta kim yatıyordu biliyor musun? Eski karım!.. Parasız diye beni bırakıp başka birisile, zengin bir ihtiyarla evlenen karım... O zaman ben böyle gece işçisi değildim. Yataktaki Zeynepti... Ulan amma da zengin kocaya varmış ha!.. Yanındaki kıza baktım, yüreğim attı efendi birader!.. Bu da benim kızımdı!.. Karım onu bana göstermezdi... Ama da büyüydü ha... Elimdeki çıkını bıraktım.. Onları seyre daldım.. Mışıl mışıl uyuyorlardı. Sonradan aklıma geldi. Çıkında kızımın öte berisi de vardı.

Onu olduğu yerde bıraktım ağabey... Kızımın eşyasını da çalacak değildim ya...

Baktım, baktım, baktım... Öyle bana benziyordu ki... İçimden: — Allah benzetmesin!.. dedim... Sonra aklıma geldi... Bir Amerikan karısından bir yüzük çalmışım. Çok kıymetli olduğu için satamamışım. Yeleğimin cebinde duruyordu. Çıkardım onu.. Yatağa yaklaştım. Kızımın eli yorgandan çıkmıştı. Yavaş yavaş onun parmağına geçirdim...

Bu sırada yatakta bir oynama oldu... Uyanacaklar, beni görünce korkacaklardı... Çıkına elimi sürmedim... Geldiğim gibi çıktım. Aşağıda arkadaşlarım sordular:

— Ne yaptın?..

— Hiç eşyayı topladım... Ama olduğu gibi bıraktım...

— Vay enayi... dediler... Sonra kendileri içeri girip çıkını almak istediler. Onları da bırakmadım, dövüştüm. İsmim o günden sonra enaiye çıktı. Gençliğinin hayrını görme ağabey... Sen mürekkep yalamış bir çocuğa benziyorsun... Bu enayilik mi be Ağabeyciğim?.. Bir yıldız

25 KURUŞA TAM
BİR ROMAN

KARDEŞ KATİLİ

Meşhur polis hafiyesi Yılmaz All'nin maceraları

Müellifi: (Va - Na)

Yeni çıktı

AKŞAM KİTAPHANESİ

İstanbul - 121, Ankara caddesi

KÜÇÜK İLÂNLAR

1 — İş arıyanlar

İş arıyorum — Bilümüm stım makineleri ve bilhassa lokomobillerde ihtisasım vardır. Eimide yüksek ehliyet vesikalari mevcuttur. Akşamda M. F. adresine müracaat. — 1

Galatasaray — lisesinin sekizinci sınıfı ikmal ettim. Fransızca lisanına aşınayım. Yazihanelerde veya şirketlerde iş arıyorum. Taliplerin I. V. Fener-yolu Yaver ağa sokağı No. 24 de tahirren müracaatları. —

Muhasip — Bankada ve ticarete çalışmış çok tecrübeli bir muhasip iş arıyor. Fransızca, almanca, daktilo, muhaberata yapar. Akşamda «Kâtip» rümuzile müracaat. —

Diplomalı makastar — Paris terzilik mektebinden mezun, Pariste büyük firmaların makastarlığını yapmış, üç lisanına aşın bir Türk genci iş arıyor. Akşamda (M) rümuzuna tahirren müracaat. —

Bahçıvan İstiyenler — Çiçek bahçıvanıyım. Yedimde şahadetnamem var. Arzu edenler aşağıdaki adrese müracaat etsinler: İstanbul Bahkazar Lonca sokak No. 54 bakkal Tanaş efendiye. — 3

2 — İşçi arıyanlar

Bir hanım lazım — Yazması ve okuması bulunan işçi bir hanıma ihtiyaç vardır. Maarif kütüphanesine müracaat. — 2

Trikotaj fabrikasında çalışmış — Muktedir makastar, makina ve el işçisine ihtiyaç vardır. Marpuççular 47 No. Fahri Celâl ticarethanesine müracaat. —

Âlât ve edevati olan bir dişçi ile çalışmak istiyorum — Taliplerin şeraitlerini diştâbibi N. Selçuk Malkara adresine bildirmeleri. —

Naktî teminat bırakmak şartı ile memur arıyorum — İstanbul Kurukahveciler Camlı han No. 7 ye müracaat. — 9

3 — Satılık eşya

Kelepir Radyo — 14 lâmah, 15-2000 metrolük 1933 modeli, antifading mükemmel bir cihan ahizesi acele ucuz satılıktır. Saat 1-3, 18-20 de görülebilir. Telef. 20107. — 2

Satılık otomobil — Az kullanılmış 5800 liralık hususî Buik otomobili 1400 liraya. Görmek için Melek vinasına karşısında Beyoğlu garajına veyahut tahirren Fatihde Fehmi Haşim kauçuk fabrikasında Ekrem Cevdet beye müracaat. — 5

Satılık deniz motörü — F. Z. markalı 7 beygir kuvvetinde tornistan ve boşa dönme tertibatlı ve yedek aksamları çok iyi bir vaziyette bir takma demir motörü satılıktır. Moda iskelesi kayıkhanesi sahibi Salih efendiye müracaat. — 4

Kelepir otomobil — Lancia markalı 6 kişilik lüks bir otomobil ehven fiatla satılıktır. Dördüncü Vakıf han birinci kat 38 numaraya müracaat. — 4

Satılık otomobil — 4 silindirlî Şevrole, hususî az kullanılmış bütün aksamları muntazam, lastikleri yeni, hiç bir tamire ihtiyacı yok. Voyvoda caddesi Danış sigorta han No. 9 müracaat. — 1

Kelepir: Pejo marka otomobil 250 liraya — Lâstik ve tamire ihtiyacı yoktur. Dört kişiliktir ve 80 kuruşluk benzinle Büyükdereye gidip döndür. Taksim, Grand Garajda. — 3

4 — Kiralık-Satılık

Doktorlara — Beyoğlunda Galatasaray civarında İstiklâl caddesinde bir kat üzerinde on odalı daire, asansör, kalorifer. Müracaat: Galata Fermenteciler İlyadi han No. 6. Telefon 42235. — 4

Satılık torna tezgâhi — Elektrik motörü, transmisyon matkap tezgâhi. Taliplerin Galata Perşembepazar Zincirli han No. 11 e müracaatları. —

Kiralık kelepîr bir mahal — Aksaray tramvay tevakkuf mahallinde bir kapısı tramvay, diğer kapısı Cerrahpaşa caddesinde. Garaj, tiyatro, sinema, inşaathane, kiraathane ittihasına elverişli geniş bir mahal acele kiralıktır. Görmek ve görüsmek istiyenlerin Çakmakçılar yokuşunda Valde hanı karşısında Dağistani zade Ahmet Hamdi B. mağazasına müracaat. — 5

Kârlı bir irat, acele satılık — Beyoğlunda, Kulekapısında, sinema sırasında No. 520 dükkân acele satılıktır. Dükkâna müracaat. — 6

Göztepe — Çifte Havuzlar eski Amerikan mektebi karşısında 43 No. lu köşkün tamamı (12 oda) veya bir katı (6 oda) kiralıktır. Beş dönüm bahçe ve çamlık, otobüse, iskeleye yakın, fevkalâde nezaret, içinekilere müracaat. — 3

Acele satılık arsa — Fatihde Gelenbevi mektebi karşısında 22 arşun yüzü olan bir arsa ucuz fiatle acele satılıktır. Görüsmek ve pazarlık için Akşam gazetesinde (İ.N.) rümuzuna tahirren veyahut şifahen müracaat edilmeli. — 2

Satılık pansiyon — Beyoğlunda Nuri Ziya (eski Polonya) sokağı, 11 No. da kâin mobilyalı bir pansiyon heyeti umumiyesile satılıktır. İçinekilere müracaat. — 5

Satılık ev — 5 odalı 3 mutfak, terkos, elektrik ve sarnıç, acele satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Yazıcı sokak Kolemencikmazı No. 3. — 1

Bir alman ailesi nezdinde — Boğaziçine ve Marmaraya nezaretli, kaloriferli bir veya iki oda kiralıktır. Tıraş, banyo, mutfak müstereken kullanılabaktır. Taliplerin Karaköy Palas 6 ncı kat, inşaatta mühendis Yana müracaatları. Telefon 44933. — 1

Acele satılık hane — Beşiktaş Muradiye, Şair Nazım sokağının en ferah ve nezareti güzel olan bir yerinde üç kat üzerinde dört oda, mutfak ve saireyi, terkos ve elektrikli havi, kullanışlı ve keseye elverişli 50 numaralı hane taşraya azimet dolayısıyla sahibi tarafından acele satılıktır. Görmek için içindeki sahiplerine, pazarlık için de Beşiktaş 32 No. Rekabet bakkaliye sahibi Hikmet beye müracaat. — 2

Çengeköyünde — Havuz başında merhum Esat beyin yedişer odalı, içerisinde kumpanya ve ayrıca akar suyu, teferruatı saireyi camlı ve eşçarı müsmireyi havi bahçesile iki köşkü beraberce veya ayrı ayrı satılıktır. Görmek istiyenler içerisindekilere ve konuşmak için de 52,197 telefon numarasile İsmail Hakkı beye müracaat eylemeleri. — 2

Alman aile nezdinde — Ve Boğaziçi ve Halice mütenazır, mobilyalı piyanolu bir oda ehven fiatle kiralıktır. Beyoğlu Tekke caddesi, Adamopulos han 12 No. ya müracaat. — 3

Boğaziçinde kiralık yalılar — Vaniköyünde 38 numaralı, 5 odalı, diğer 38-1 numaralı 4 odalı iki yalı meyva ağaçlı geniş bahçeyi, elektrik, havagazi, kumpanya suyu, deniz havuzunu, kayık hane, sıcak su hamamını havidır. Rûhtım şirketinde Fazlı beye müracaat. — 2

Kiralık apartıman — Ayaspaşada Cami sokağında "Ükü,, Dördür oda, asrı konfor, güzel nezaret. Fiat mutedil. Telefon 20107. — 2

Satılık kârgir ev — Beş oda, mutfak, güzel bahçe maktuan 1250 liraya satılıktır. Feriköy tramvay istasyonu Tepe üstü Barınthane caddesi bahçıvan Cafer ağaya müracaat. —

Satılık arsa — Nakilbenette Şeftall çeşmesinde 20 metre caddede üzerinde yüzü 12 metre olan 848 arşun arsa satılıktır. Arsanın her iki tarafına ev yapılmıştır. Gedikpaşada Cami sokak 55 numarada ebe Seniha hanıma müracaat. — 2

Modada mutena arsalar — Muhtarpaşa konağının karşısındaki 219 numaralı büyük arsanın yüzü Moda caddesine ve Bostan sokağına olan müfrez bir kısım parçaları satılıktır. Plânını görmek ve pazarlık için Ankara caddesinde Kanaat kütüphanesine müracaat. — 1

Satılık ev — Kadıköyünde Mısırlı oğlunda Çeşme sokağında köşe başında altı odalı, bahçeli ve denize nezareti olan bol güneşli, 52 numaralı hane satılıktır. Anahtarı karşısındaki meydanda bekçi Âdil ağadadır. — 2

Maktuan (1650) liraya satılık hane — Kadıköy Kurbagalidere caddesinde 4 oda bir dükkân yemek odası mutbak bahçe elektrik vesair müstemi-lâti havi yarım kârgir hane satılıktır. Büyük postahane telsiz telgraf memuru I. Hakkı beye. —

Satılık köşk — Esbak Ziraat Bankası umumî müdürü Şevket beyin Cadedostanında kâin köşkü satılıktır. Üç tarafı divarla ve bir tarafı denizle çevrilmiş olan mezkûr köşkün her bir parçası sekiz dönüm miktarında olmak üzere sokaktan denize kadar üç parçaya ifraz edilmiştir. Mezkûr köşk ve arazisi İstanbulun en güzel mevkiinde ve vapur iskelesine pek yakın bir mahalledir. — 7

Satılık bağ ve köşk — Sarıyer Yenimahalle üstünde iskeleye 10 dakika Boğaz ve Çamlıcağa nezareti, 25 dönüm meyvalığı, çiçek, sebze bahçesi, bol suları, ayazması, çiflik tarzında mükemmel 5 odalı köşk, ahırı havidır. Sarıyerde manifaturacı Sadık beye müracaat. — 5

Topkapı haricinde — Bir buçuk kilometrede Mithat çifliğindeki asrı inek ahır, samanlığı ve tulumbalı kuyusu ile kiralıktır. Mahalline müracaat. —

Satılık ve kiralık köşk — Kuruçeşme üstünde Zencirlikuyu caddesinde fevkalâde nezaretili sağlam divarlı, ağaçlı, havuzlu, kuyulu 7 dönüm bahçe üstünde mükemmel bir köşk. Sirkeçide Paris kiraathanesinde Reşat beye müracaat. — 1

Satılık yalı — On iki oda, üç sofa, bir kayıkhanesi ve bir hamamdan mürekkep iç diş yağlı boya, elektrik, su ve büyük bahçeli 58 No. lu müceddet yalı azimet dolayısıyla uygun geratle satılıktır. Vaniköy: İskele memuru Hafız efendiye müracaat. — 7

Bebekte kiralık apartıman — Bebekte Arifi paşa yahsında doktor Rinterin ikamet ettiği her türlü konforu haiz apartıman kiraya verilecektir. Gezme için Robert Kolej kapısı Hüseyin efendiye, pazarlık için Emniyet Sandığı müdür muavini Reşit beye müracaat olunması. — 5

Satılık köşk — Kuzguncukta Nakkaşbaba 8 numaralı, yağlı boyalı, üç dönüm meyva bahçeli, Boğaz ve İstanbul nezaretili, 8 oda, 2 salon, üç kuyu, büyük sarnıç, havagazi, su tesisatlı. Tafsilat: Telefon 60352 de doktor Mehmet beye müracaat. — 26

Satılık arsa — Kurtuluş Şahin paşa sokağı köşesinde tramvay istasyonuna gayet yakın, bir yüzü 11 metre, diğer yüzü 15 küsur metre, 167 metre murabbaında bulunan arsa maktuan bin beş yüz liraya satılıktır. Müracaat: Telefon 20990. —

Maltepede kiralık köşk — Havası, suyu güzel, Maltepede Bağdat caddesinde, denize, Adalara nazır, bahçeli ve fevkalâde manzaralı, yedi odalı köşk mobilya ile tamamen veyahut kısmen kiralıktır. İstasyonda büfeci Kerim efendiye veyahut Maltepe eczanesine müracaat. — 2

Acele satılık hane — Frenköy, istasyona on beş dakika mesafede, bilhassa çiftçilige elverişli bol suyu havi 35 dönüm arazi, altı odalı güzel bir evi ile birlikte ucuz fiyatla satılıktır. Arzu edenlerin Akşam gazetesine T.K. rümuzile müracaatları. — 2

Kiralık gazino ve mesire mahalli — Boğaziçinde Büyükdere "Ali Ağabağı,, demekle maruf mesire ve derunundaki gazino kiralıktır. İstiyenlerin: Nişantaşı Meşrutiyet mahallesi Hacı Mansur sokağında 94 numaraya mektupla müracaatları. —

Kiralık hane — Beşiktaşta iskele ve tramvaya birer dakika, geniş ve ferah beş oda, denize nazır, terkos, elektrik ve hava gazı vardır. Beşiktaş Hayrettin iskelesi Mahkeme sokağı 13 numaraya müracaat. — 4

Satılık arazi — Kâhtane Ali Bey köyünde köye yakın, mühacirlere, çiftçilere elverişli. dört sene evvel on bin liraya alınan mahsuldar yüz elli dönüm arazi maktuan dört bin beş yüz liraya verilecektir. Sirkeçide Kemal bey sinesması karşısında 37 numarada komisyoncu Salih efendiye müracaat. —

5 — Müteferrik

Almanca dersleri — Usulü tedrisi mükemmel olan bir alman hanımı almanca dersleri vermektedir. Mella Nezih H. Beyoğlu Mis sokağı 9. — 5

Cihan iktisadiyatı

Romada toplanan cihan buğday konferansı - Buğday istihşalâtını azaltmak için alınan tedbirler - İspanyanın yumurta ithalâtı azaldı - Demir fiyatı yükseldi

sule gelen itilâfta kararlaştırılan miktara indirmek için tedabir almıştır. Konferanstaki Sovyet murahtasları bu sene Rusyada buğday zeriyyatının arttığını ve lâkin bunun yerine çavdar zeriyyatının azaltılmış olduğunu haber vermiştir.

Fransa 1934 ve 1935 senelelerinde muhtelif esbaptan dolayı buğday ithal eden bir memleket vaziyetine girecektir. Almanya 1934 senesinde buğday zeriyyatı sahasını azaltmıştır. 1935 te bir kat daha azaltılacaktır. İngilterede buğday zeriyyatı sahası yüzde altı nisbetinde artmış ise de o nisbette maddî müzaheret tenkis edilmiştir.

İspanya ve yumurta ticareti

İspanya hükümeti yumurta ithalâtını ehemmiyetli surette tahdit etmiştir. Türkiyeden olduğu gibi Mısırdan da İspanyaya ithalât azalmıştır. Halbuki Mısır yumurtalarının başlıca mahreci İspanya idi, 1933 te Mısır İtalyaya otuz beş milyon ve Cebelütterika otuz milyon ve İngiltereye yedi milyon yumurta ihraç ettiği halde İspanyaya yetmiş bir milyon yumurta ihraç etmişti.

Romanya ithalâtı

Romanyada yeni tesis olunan ihracat ve ithalât ofisi bu ayın sonunda faaliyete başlayacaktır. O zamana kadar yalnız 20 marta kadar yapılan müracaatlar üzerine muamele yapılacaktır. Yeni üç aylığa ait müracaatlar 15 nisanda kabul edilmeğe başlayacaktır.

Yeni nizamname ile ham ve nim mamul mevattan bir çoğunun kontenjana tâbi olmıyarak ithali serbes olacağı zannolunuyor.

Maahaza kontenjana tâbi olmayan emtia hakkında dahi Romanya ile ticareti Romanyanın lehine fazlalık gösteren memleketler tercih edilecektir.

Demir fiati

Berlinden bildirildiğine göre beynelmil demir ittihadı fiatleri altın esası üzere 2½ şilin yükseltmiştir.

İşlek bakkaliye, kiraathane otel, mahallebici, lokanta, şekerli devretmek, yahut sermayeli ortak istiyenler

Müracaat: Sirkeçide Paris oteli ittisalinde berber Mehmet efendiye. —

Fransızca ve ingilizce lisanlarına aşına

İyi aileye mensup tahsilli yüksek bir matmazel aile nezdinde iş arıyor. Hususî ders te verobilir. Akşamda A. H. rümuzuna mektupla müracaat. — 1

Diplomalı bir Fransız matmazel

Müteddilere ve konuşmayı ilerletmek istiyenlere Fransızca lisan ve "Duplaye,, usulile isteno dersleri verir. Akşamda ABC rümuzuna tahirren müracaat. — 9

2000 İira teminatı naktiye verip tahsilidarlık, gişecilik arıyorum

Tavassut eden memnun edilecektir. Müracaat: Sirkeçide Büyük Kinacıyan hanında 23 numarada Süleyman. — 4

Mektuplarımızı aldınız

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karî'lerimizden CH 25 - MC - ABL - GM - CS - RS - ŞH - RM - KL - BM - KA - MS - MDA - TM - MA - JD - BS - HH - TK namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldirmaları mercudur.

Dünya buğday konferansının Romada toplanması buğday meselesine tekrar nazarı dikkati celbetmiştir. İktisadî buhranda başlıca âmil ve iktisadî refah ve intizamın âvdetine en büyük engel buğday istihşali ile istihlâki arasındaki müvazenesizlik teşkil ediyor. Geçen sene toplanan konferansta buğdayın ihracat ve ithalâtını ve istihşalini ve fiatlerini tanzim için bazı anlaşmalar yapılmıştı. Şimdiki konferansın akdinden maksat bu anlaşmaların tatbik ve tevsiî cerelerini düşünmektir.

Geçen seneki konferansta ihracat yapan memleketler istihşalâtı tahdit ve tenkis ederek cihanın tahmin edilecek ihtiyacına uydurmağı ve ithalât yapan memleketler de dahili zeriyyatı arttırmamağı ve buğdaya karşı gümrük tarifelerini indirmeğı kabul etmişlerdir. Bu suretle arz ve talep arasında vukua gelecek müvazene sayesinde cihan buğday fiatlerinin muayyen bir seviyeye yükseleceğı zannedilmmişti.

Halbuki şimdiye kadar buğdayın cihan fiatleri salâh bulmamıştır. Tabiatın müsaadesi ve Avrupada iyi havalalar sayesinde geçen sene mahsulün pek iyi olması şimdiye kadar hariçten buğday ithal eden Fransa ve Almanya gibi memleketleri ihracat yapacak bir vaziyete getirmiştir.

Şimalî Amerikada senelerin biriktirdiğı stokların sarfına imkân olmadığından bunlar beynelmil ticaret üzerinde ağır basıyor. Bir taraftan Avrupada patates ve çavdar onların ucuzluğu dolayısıyla fazla sarfiyat yapması buğday sarfiyatını azaltmıştır. Binaenaley geçen konferansta gayet makul tedbirlerin alınmasına rağmen tabiat ve fakrı zaruret beklenilen arz ve talep tevazününü temin edememiştir.

Buğday stokları

1934 senesi ağustosunun iptidasında başlıca Avrupa memleketlerinde geçen seneye nisbetle buğday stoklarının 100,000,000 ilâ 120,000,000 buşel (İngiliz kilesi) fazla olacağı tahmin olunuyor. Binaenaleyh 1933 senesinde Ameirka mahsulü az olmasına rağmen 1934 ağustosunun birinde geçen seneden inzimam edecek stok 100,000,000 buşel olacaktır. Geçen seneye naklolunan stok dahi bu miktarda idi.

Geçen sene Arjantin buğday mahsulünün pek bereketli olması hesapları şaşırılmıştır. Geçen seneki buğday konferansında bu vaziyet hesaba katılmamıştı. Maahaza başka memleketlerde tahdit başlamıştır. Avusturalyada çiftçiler buğday fiatinin düşük olmasından dolayı buğday yerine daha ziyade koyun yetiştirmeye ehemmiyet veriyorlar. Kanada dominyonu dahi milli buğday ofisinin tesisi için parlâmentoya bir kanun lâiyhası vermiştir. Lüzumu halinde bu ofis vasıtasile buğday işleri devletin eline alınacaktır.

Bu ilkbaharda Kanadada buğday zeriyyatı sahası yüzde on beş nisbetinde azalmıştır.

Amerika hükümeti bu seneki mahsulü geçen konferansta hu-

Süt
Veren
Annelere

Fosfatlı Şark Malt Hulâsası

Kullanınız. Sütünüzü artırır.
Çocukların kemiklerini
kuvvetlendirir. (15177)

ASİPİROL NECATİ, grip, nezle, baş ve diş ağrılarının kat'i ilâcıdır. Deposu: Bahçekapıda SALİH NECATİ Eczanesi (14724)

Deniz yolları

İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy - Köprubası
Tel. 42862 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel: 22740

Trabzon Sür'at yolu

Gülcemal vapuru

YALNIZ BU HAFTAYA

MAHSUS OLMAK ÜZERE
14 NİSAN CUMARTESİ

20 de Galata rihimından kal-
kacak, gidişte İnebolu, Samsun,
Ordu, Gireson, Trabzon, Rize,
Hopaya, dönüşte bunlara ilâ-
veten Pazar, Of, Pulathane'ye
uğrayacaktır. (1681)

Mersin yolu

ADANA vapuru
15 Nisan

Pazar 10 da Sirkeci rih-
mından kalkacak. Gidişte Çan-
akkale, İzmir, Küllük, Bod-
rum, Rodos, Marmaris, Dalyan,
Fethiye, Kalkan, Kaş, Finike,
Antalya, Alanya, Anamur,
Mersin'e. Dönüşte bunlara
ilâveten Taşucu, Kuşadası,
Geilbolu'ya uğrayacak yalnız
Anamur'a uğramıyacaktır. (1679)

Ayvalık sür'at yolu

ANTALYA vapuru
14 Nisan
Cumartesi 18de Sirkeci
rihimından kalkacaktır. "1680."

ASTER SILBERMANN ve ŞO.

Tel: 44647 - 6

DOYÇE LEVANT Linye

Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve
Bahrisiyah arasında azmet ve avdet
muntazam postaları

Hamburg, Brem, Stetin, Anvers ve
Rotterdam'dan limanımıza muvasalâti
beklenen vapurlar

Aquila vapuru limanımızda
Anita L. M. Russ vapuru
limanımızda

Heraklea vapuru 19 Nisana doğru
Derindje 24

Burgaz, Varna, Köstence, Kalas ve
İbrail için limanımızdan hareket
edecek vapurlar

Derindje vapuru 26-28 Nis ana
doğru.

Yakında Hamburg, Brem, Anvers
ve Rotterdam limanları için
hareket edecek vapurlar.

Galilea vapuru limanımızda
Anita L. M. Russ vapuru
18-20 Nisana doğru

Heraklea vapuru 22-24 Nisana
doğru

Fazla tafsilât için Galata'da Ova-
kimyan hamında Laster Silbermann
ve Şörekâsi vapur acentahına mü-
racaat. Telefon :44647 - 6 (15183)

Ademi iktidar ve bel gevşekliğine

karşı en müessir deva **SERVOIN** hap-
larıdır. Deposu, İstanbul'da Sirkeci'de
Ali Rıza Merkez eczanesidir. Taşraya
150 kuruş posta ile gönderilir. İzmirde
İrgat pazarındaki, Trabzonda Yeni Ferah
eczanelerinde bulunur. (15176)

Kimyager HUSAMEDDİN

Tam idrar tahlili 100 kuruştur. Biltü-
mum tahlilâtı Bahçekapı, Emlâk ve
Eytam Bankası karşısında
İzzet bey hanı (15664)

AKŞAM KİTAPHANESİ'nde

SATILAN KİTAPLAR

Muallim kitapları

		Kuruş
Demokrasi ve sanat	İsmail Hakkı	100
Sokrat	Mehmet Emin	100
Demokrasi (2 cilt)	Hüseyin Cahit	300
Siyasi hürriyetlerimiz (2 cilt)	"	300
Vatandaşın kitabı	"	150
Vatandaşlık terbiyesi	Hıfzırrahman Raşit	60
Yeni umumî Pedagoji	Hasip Ahmet	175
Umumî tedaris usulleri	Hıfzırrahman Raşit	100
Hususi " " "	Cemil Sena	150
Ameli " " "	"	150
Toplu tedaris esasları	M. Aziz	75
Yeni mektep hıfzıssıhhası	M. Cemal	75
Üç büyük terbiyeci	Mustafa	100
Eski Yunan terbiyecileri	Mustafa Namık	60
Birinc sınıf muallim rehberi	Niyazi Recep	75
Hayat bilgisi rehberi (3 kısım)	M. Zekeriya	150
Cografya ders hazırlıkları	Faik Sabri	50
Vinetka mektebi	Eyip Hamdi	25
Dekrolinin yeni tedaris usulü	M. Baha	35
Dekrolinin usulünün tatbikatı	"	75
Terbiye müşahabeleri	M. Şekip	75
Maarifimizin mihreri	Osman Nuri	40
Alfabe muallim rehberi	Muallim Nafi	40
Faal usuller	M. Baha	40
Faal mektepte çocuğun hürriyeti	"	100
Tatbikat mektebi	"	25
Yenileştirilmiş mektepler	"	25
Ermitaj mektebi	"	15
Lâboratuvar tatbikatı	Abidin Haşim	60
İş ve meslek terbiyesi	İ. Hakkı	75
İtiyat ruhiyatı	Mehmet Saffet	30
Pedagoji	Osman Nuri	100
"	Sadreddin Celâl	125
Yeni terbiye ve tedaris tekniği	"	100
Pedagoji kıraati	Hıfzırrahman Raşit	75
İş terbiyesi	"	50
Yeni mektebe doğru	"	75
Dekrolinin ders oyunları	M. Baha	50
Çocuğun cismi ve ruhu	Musa Sadık	75

Muallim kitapları

		Kuruş
Estetik	Cemil Sena	150
Mufassal ruhiyât usulleri	"	100
Hayat bilgisi «Nebatlar»	Naime Halit	150
Hayat bilgisi «İnsan»	"	125
Hayat bilgisinin resimle tedrisi (Muallim)	Hıfzırrahman Raşit	40
Sınıf muallimi ve vazifesi	Hasan Halet	100
Terbiyede ileri adımlar	B. Avni	40
Ruhiyat alfabetesi	Hasan Ali	100
Faal mektep esasları ve istikbali	Münir Raşit	50
Nasil baş muallim olbilirim?	Naime Halit	25
Pedagoji akideleri	Eyip Hamdi	15
Ummui pedagoji	İsmail Hakkı	100
Birinci sınıfta çocuğa göre mektep	M. Rauf	100
Ferdi ruhiyat	Eyip Hamdi	25
Maarif ilk tedarisat kanunları	Ahmet Halit	25
Hususi tedaris usulleri	İsmail Hakkı	125
Ruhiyat	Mustafa Şekip	100

Lûgatler

		Kuruş
Yeni Türk lûgati	İbrahim Alâeddin ve heyeti	400
Talebe lûgati	"	150
İmalâ lûgati	K. S.	50
Fransızca - Türkçe lûgat	Reşat Nuri	250
Türkçe - Fransızca	Sermet Muhtar	200
İngilizce - Türkçe	İskender Fahreddin	150
Türkçe - İngilizce	M. Tomson	250
Büyük Almanca - Türkçe lûgat	Ragıp Rıfki	850
Küçük Almanca - Türkçe lûgat	"	200
Türkçe - Almanca lûgat	Zeki Cemal	150
Türkçe - Almanca ve Almanca - Türkçe lûgat	Zeki Cemal ve Ragıp Rıfki	350
Fransızca - Türkçe lûgat	Ragıp Rıfki	125
İngilizce - " "	Ahmet Ayhan	125
Almanca - " "	Mehmet Ali	125

AKŞAM KİTAPHANESİ, Ankara caddesi No. 121 - İstanbul

AKŞAM

Çinkografi şubesi

Müdürü: Kenan

Son model makinelerle mücehhez yegâne atelyedir

Bakır, pirinç, çinko üzerine klişe imalâtı

Telefon 20113

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Mecidiye Likör Fabrikasının arka kısmına arnavut kaldırımı yap-
tırılacaktır. Taliplerin şartname ile keşifnamesini gördükten sonra
pazarlığına iştirak edebilmek üzere "% 7,5 " teminat akçeleriyle
beraber "21/4/934,, Cumartesi günü saat "14,, te Galatada Alım,
Satım Komisyonuna müracaatları. "1471,,

Bir tecrübe KOHİNOR u tanıtır.

DIŞ MACUNU

Dişleri iyi temizler, ağızda güzel koku bırakır. İdeal bir
macundur. Sirkeci Mühürdar zade H. 18

(15207)

Beşiktaş

Ahalisine: (Müjde

Yeni: Büyük

OPERET

Bu akşam (20) buçukta (Şehir
tiyatrosu - Darübedayi) sanatkar-
larından muhtelif simaların, en
meşhur operet artistlerinin iştirakile
fevkalâde müsamere: (Yeşil Ova)
büyük, danslı, rakıslı, operet 8
perde, sahnelerimizin yıldızı (Her-
mine) hanım bu geceye mahsus
olarak (Sahibinin sesi), (Kolumbia),
(Odeon) plâklarından yeni sololarını
söylüyecektir. Yıldızlar operetine
gidiniz. Bu geceye mahsus tenzilât
vardır. (15670)

Steno - Daktilo

Steno - Daktiloya mükemmelen
vakıf bir hanım araniyor. Adres:
Beyoğlu, Feriköy Ergenekon cad-
desi 125 Aluminium fabrikasına
müracaat. Tel. 42024 (15677)

Doktor

NIŞANYAN

Hastalarını her gün akşama kadar
Beyoğlu Tokatlıyan oteli yanında
Mektep sokak 35 No.lu muayeneha-
nesinde tedavi eder. Tel: 40843

Dr. İHSAN SAMİ

TİFO ve PARATİFO AŞISI
Tifo ve Paratifo hastalıklarına tutul-
mamak için tesiri çok kat'i muafi-
yeti pek emin bir aşidir. Her
eczane ve Ecza depolarında bulunur.

Dr. A. KUTİEL

Karaköy'de Topçular caddesi No. 33
(15165)

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

İstanbul Acentalığı

Liman han, Telefon: 22925

Karadeniz Yolu

SADIKZADE vapuru
15 Nisan

PAZAR

günü saat 20 de Galata rihimından
kalkacak, gidişte: Zonguldak, İnebolu,
Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu,
Giresun, Tirebolu, Görele, Trabzon,
Rize'ye dönüşte bunlara ilâveten
Sürmene, Of ve Pulathane'ye uğrar.

İzmir Sürat Yolu

SAKARYA vapuru 3 mayıs

934 tarihine müsadif perşembe gü-
nünden itibaren İSTANBUL ile İZMİR
arasında sürat postasını yapacaktır.
Bu vapur her PERŞEMBE günü
GALATA rihimından saat 14 te
kalkacak ve cuma günü 15 te İzmir
varacaktır. İzmirden pazar günü saat
14 te kalkacak İstanbula pazartesi
günü saat 16 da gelecektir.

Karabiga yolu

Haftanın Cumartesi, Pa-

zartesi, Çarşamba günleri

bir vapur saat 20 de Tophane
rihimından kalkar.

THE TURKISH AMERICAN

Shipping and Trading Co.
Hayri - Araboğlu ve Şerik
American Export Lines The
Export Steamship Corporation
NEW - YORK

Her on günde bir Newyork ile İma-
nız arasında muntazam posta:
Her ayın 10, ve 25 inci günleri
Nev - York'dan hareket.

Yakında Nev - York'dan gelecek va-
purlar.

Excelsior vapuru 20 Nisana doğru

Examiner vapuru 5 mayısa doğru

Examinster " 17 " "

Yakında Nev - York, Fladelfiya ve

Bostona için yolcu ve eşyayı ticariye
alarak hareket edecek vapurlar.

Excelsior vapuru 23 Nisana doğru

Examiner vapuru 8 mayısa doğru

Examinster " 20 " "

Kumpanya, müşterilerinin menafine

daha iyi hizmet ve fevkalâde seri pos-
talar taktim emelle İskenderiye veya

Marsilyada aktarma suretile ve doğru

konşimento il Newyork için mezkûr

limanlardan muayyen tarihlerde hareket

eden ekspres ve lüks vapurlarına yolcu

ve eşyayı ticariye kabul edecektir.

Bu vapurlar Amerikanın dahili ve

bütün vilâyetleri ile Kanada, Golf, Mek-
sika ve Los Angeles ile San Fransisko

Seattle vesaire bütün limanlar için

doğru konşimento ile eşyayı ticariye
kabul eder,

Fazla tafsilât için Galata'da 6 inci

Vakıf (Eski Arapyan) hanında 4 tunc
katta Hayri - Araboğlu ve Şerikî mür-
caat. Tel. 4.4967-8-923 (15160)

Dr. Mehmet Ali

Bevliye mütehassısı

Köprubasında Eminönü Hanı

Cüdiye ve zühreviye mütehassısı

Dr. BAHATTİN ŞEVKİ

Bahçekapı Taşhan No. 25. Saat

9 dan akşam 7 ye kadar. Pazartesi

fukara meccanen (15166)

TUNÇ AY

Tayyare Piyango Gişesi

M. Hamdi bey idaresinde

açılmıştır. Toptan ve perakende

müsaait şeraitle satış yapılır.

Sirkeci Hamidiye caddesi tram-
vay istasyonunda No. 20
(15617)

Çelik bazu

Demir bilek

Granit adalât

Ahenin yumruk

Sağlam vücut

Aslan yürek

Tombul yanaklar

Parlak zekâ

Azim ve irade

Sihhat ve neşe

PİRİNÇ ÖZÜ
PATATES ÖZÜ
NIŞASTA ÖZÜ
ARPA ÖZÜ
Beyaz mısır ÖZÜ
BEZELYE ÖZÜ
YULAF ÖZÜ
Mercimek ÖZÜ
İRMİK ÖZÜ
ÇAVDAR ÖZÜ
TÜRLÜ ÖZÜ
FASULYA ÖZÜ
NOHUT ÖZÜ
BAKLA ÖZÜ

Hasan özlü unlarını

çocuklarınıza yediriniz. İstediklerini ve sevdiklerini bıkırtılmıyarak değiştire değiştire yediriniz. Vitamin ve kalorisi çok olan bu mükemmel özlü unlarla yavrularınız neşeli, sıhhatli, tombul olurlar. Çabuk büyürler, çabuk diş çıkarırlar, kemikleri kuvvetlenir, ishal olmazlar. **HASAN ÖZLÜ UNLARILE YAPILAN MAHALLEBİ ve ÇORBALARIN ve tatlıların ve pürelerin ve yemeklerin lezzetine payan olmaz. Hasan Ecza deposu. Taklitlerinden sakınız. Hasan markasına dikkat.**

7 TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

DARA BIRIKTIREN RAHAT-EDER

İstanbul Emniyet Müdürlüğünden:

Zabıta memurları için yaptırılacak 221 takım Sivil Elbise 12 Nisan 934 tarihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. Teklif olunacak fiat haddi lâyük görüldüğü taktirde ihalesi 3 Mayıs 934 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15 te icra kılınacaktır. Taliplerin şeraiti anlamak ve nümuneleri görmek üzere Müdüriyet idare komisyonuna müracaatları ve teklif mektubu ile teminat akçesini ihale günü olan 3 Mayıs 934 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15 e kadar Vilâyet Muhasebecilik dairesinde müteşekkil alım satım komisyonuna vermeleri ilân olunur. "1692,"

kulak, boğaz, burun mütahassısı
Doktor

İhya Salih

Çağaloğlu: Hamam sırasında
24 numarada - Cumadan başka
her gün - öyleden sonra saat
15 ten itibaren hastalarını ka-
bul eder.

İstanbul'da Balıkpazarı başında

Harp malûlü CEMAL'ın

GAZİ GİŞESİ

Bu defa da büyük ikramiye olan

200,000 Lirayı

Stüeymaniye'de Molla Hüsrev mahallesinde Ahmet Ziya beye kazandırdı.

16 ncı tertipte keza **200,000** lirayı

Ortaköyde Bedri kaptana ve

15 inci tertipte yine **200,000** lirayı

Beylerbeyinde Fethi efendiye kazandırmıştı.

Her keşidede daima büyük ikramiyeler kazandıran
İstanbulda Balıkpazarı başında

GAZİ GİŞESİ

Büyük ikramiyeler vermek rekorunu kırmıştır.

Yeni tertip biletinizi almakta isticâl ediniz. Tel. 22954

Taşra siparişleri hemen gönderilir. (15665)

Beyoğlu Kaymakamlığından:

Hayvanlar vergisi kanununa tevfikân sayım vergisine (Hatta kazanca tabi hayvanat) tabi bütün hayvanatın kaydı başlanmıştır. Alâkadarların 15 / Nisan / 934 akşamına kadar Kaymakamlık binasında Hey'eti baytariyeye müracaatla hayvanlarını kayıt ettirmeleri ilân olunur. "1543,"

İstanbul belediyesi ilânları

Eminönü Kaymakamlığından: Ahırkapıda Saray burnunda bulunan Çiroz kurutma mahalli açık müzayede suretile kiraya verileceğinden talip olanların Nisanın on beşinci Pazar günü saat on dörtte Encümene gelmeleri ilân olunur. "1383,"

Holantse

Bank-Uni N.V.

Sabık Bahrişefit Felemenk
Bankası

İstanbul Şubesi

Galata Karaköy Palas
Meydancık Alalemcî Han

Her türü Banka muamele-
leri. Kasalar icarı

UMUMİ MÜDÜRLÜK: AMSTERDAM

Şubeleri: Amsterdam, Buenos Aires,
İstanbul, Rio de Janeiro, Santos, Sao Paulo.

ADAPAZARI

Türk Ticaret Bankası

Merkezi: Adapazarı

İstanbul şubesi: Dördüncü Vakıf han zemin kat Tel. 22042

Sermayesi: 1,200,000

İhtiyat akçesi: 130,000

ŞUBELERİ

Bandırma - Bartın - Biga - Bilecik - Bolu - Bozüyük - Bursa
Düzce - Eskişehir - Galata - Gemlik - Gerede - Geyve
Hendek - İzmit - Karamürsal - Kütahya - Mudurnu - M. KemalPaşa
Safranbolu - Tekirdağ - Üsküdar - Yenişehir.

Müsaite şeraitle mevduat, havale kabul eder. Tahsile senet alır
ve ikraz muamelâtı yapar. Mevduat faizleri
müdüriyetle görüşülerek tesbit edilir.

Komisyon ve Ticaret kısmı her nevi emtiai
ticariye satışına delâlet eder.

Sigorta yapar Telefon 23623

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

Yeni tertibin 1inci keşidesi

11 Mayıs 934 dedir

Binlerce insanı zengin yapan bu
piyangoya iştirak ediniz

Sahibi: Necmeddin Sadık

Umumi neşriyat müdürü: Enis Tahsin
Akşam Matbaası